

DELO ŽIVLJENJE

glasilo delovne skupnosti tovarne obutve alpina žiri

LETNIK 16

ŠTEVILKA 7

ZIRI, JULIJ 1977

Medjuljudski odnosi su naša odgovornost

Neorganiziranost i neaktivnost sindikata i društvenopolitičkih organizacija općenito u OOUR — prodaja, do prije izvjesnog vremena, bio je jedan od bitnih problema naše redne organizacije.

Takva situacija dovela je do činjenice da su se problemi nagomilavali i bilo je neophodno u tom pravcu poduzeti hitne i određene mjere.

Problema ima mnogo, no u ovom momentu ne bi htio o njima posebno govoriti, već želim dati akcenat na činjenicu što je poduzeto, što će se poduzeti i u kom pravcu će djelovati naš novoformirani odbor, a da bi problema bilo što manje, odnosno da bi se u nekoj mjeri nadoknadilo propušteno.

U toku kratkog perioda aktivnosti novog odbora pokušali smo oživjeti aktivnost sindikata. Na nivou radne organizacije sudjelovali smo u radu društveno-političkih organizacija, riješili nekoliko traženja socialne pomoći te riješili niz tekućih problema.

Mišljenja smo, da je neophodno početi rješavati tri osnovne grupe problema:

1. Potencirati rad i aktivnost društveno-političkih organizacija našeg OOUR-a.

2. Voditi brigu o međuljudskim odnosima, uvjetima rada i općenito štiti interes radnih ljudi.

3. Prema mogućnostima rješavati i voditi brigu o socialnim i stambenim problemima radnika, kojih je vrlo mnogo.

Poznato je da smo svojevremeno govorili o potrebi rada i djelovanja članova Sa-

veza komunista u našem OOUR-u. Bez podrške i suradnje te društveno-političke organizacije odbor sindikata nije u mogućnosti samoupravno i ravnopravno nastupati na nivou radne organizacije, a niti prema društvu općenito.

Mislim da u tom pogledu svi mi moramo biti jedin-

nivou u našem OOUR-u. U vezi toga u tom pogledu poduzete su potrebne mjere i vjerujem u uspjeh.

Uvjeti rada u prodavaonicama minimalni su, u prvi plan forsira se promet, a zanemaruje ta osnovna potreba na radnom mjestu. Poznato nam je da je prodavačko osoblje u većini slučajeva fi-

Svojim neposrednim kontaktom sa potrošačima daje sliku cijele radne organizacije, zbog čega, ponavljam, treba voditi veliku brigu o radnim uvjetima prodavača u trgovini.

Teritorialna rasprostranjenost ne dozvoljava da se spoznaju svi problemi na terenu, te je potrebna veća suradnja svih zaposlenih u našem OOUR-u, kako sa odborom sindikata, kojem je dužnost da sve probleme sagleda i štiti interes radnika, tako i sa rukovodstvom, koje će u zajedničkoj saradnji pristupiti rješavanju tekućih problema.

U vrijeme kratkog djelovanja novoformiranog odbora sindikata uvidjeno je da su socialni problemi radnika svakodnevno prisutni. Prema momentalnoj mogućnosti pristupilo se njihovom rješavanju (Ljubljana, Vinkovci) a vjerujem da je sličnih slučajeva mnogo, a o čemu je potrebno upoznati odbor sindikata.

Nerješeni stambeni problemi, kao i svugdje, prisutni su i kod nas, međutim, smatram da se oni ne rješavaju u onoj mjeri kako bi se trebali rješavati. Odvajanjem minimalnih sredstava u te svrhe ni približno ne može da se udovolji potrebama.

Osnovni uvjet za motivirani rad je rješen stambeni problem. Društvo je toga svjesno i nastoji u tom pogledu učiniti što više. Mislim da bi se odvajanjem više sredstava u te svrhe i donošenjem internog pravilnika o dodjeli kredita i stanova moglo pristupiti efikasnijem rješavanju tog uvijek prisutnog problema.

Zelim i napomenuti da je krajnje vrijeme da shvatimo da djelovanje sindikata nije samo rješavanje problema zimmice i sl. (iako je i to bitno) već je njegova funkcija od šireg društvenog značenja, te ga kao takvog moramo i prihvatiti.

Činjenica da u ovoj godini slavimo 30. god. svijetle tradicije rada naše radne organizacije, morala bi biti dovoljan motiv za još požrtvovniji rad i zalaganje svakog radnika, a posebno mladih ljudi na kojima ostaje da sačuvaju i štite ono što su starije generacije stvorile, a društvo dalo na samoupravljanje.

JAKOB CELIK

Iz prodajalne v Murski Soboti

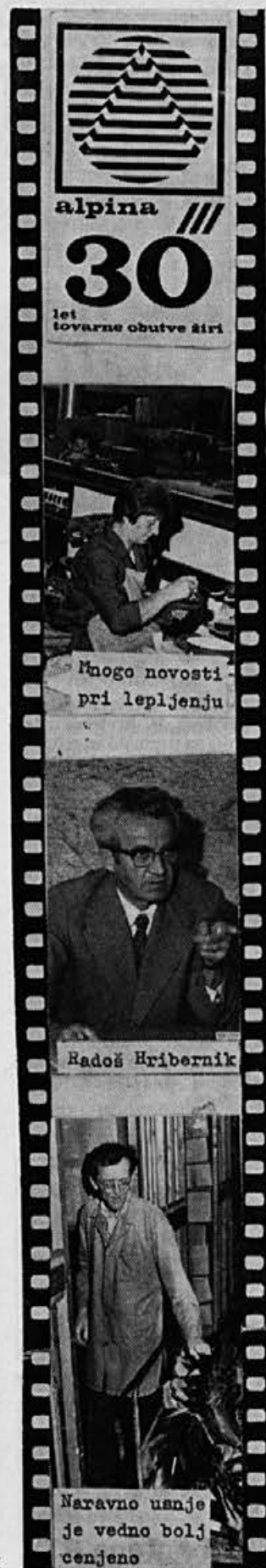
stvenog mišljenja i konkretno poduzeti potrebne mjere, jer društveni odnosi u nas to zahtijevaju.

Svima nam je poznato da su međuljudski odnosi vrlo važan faktor za zdravo i uspješno sprovođenje samoupravne politike u radnoj organizaciji. Mišljenja sam da taj osjetljivi momenat iz objektivnih, a i subjektivnih razloga nije na potrebnom

zički radnik, čistači prodavaonice, aranžeri i slično, a nakon takvih poslova potrebna je koncentracija, odnos sa ljudima i niz drugih poslova u prodavaonici. Danas, u vrijeme vrlo jake konkurencije, brzog napretka i usavršavanja trgovine posebno je veliku pažnju posvetiti potrošačima, a u tom pogledu veliku odgovornost ima prodavačko osoblje u prodavaonicama.

**Ob dnevnu borca, 4. juliju
in dnevnu vstaje
slovenskega naroda,**

**čestitamo vsem delovnim ljudem
in občanom**

Spet novosti v športni obutvi

Znano je, da je bila priprava kolekcije, od prehoda z dirigiranega na tržno gospodarstvo vedno problematična. Včasih je kolekcija bolj uspela, včasih slabše, navadno je bila kriva slabi prodaji slaba kolekcija, redkokdaj se je kdo spomnil, da so tu še drugi dejavniki, ki močno vplivajo na prodajo kot npr.: izbira pravega programa, dobra reklama, pravočasna dostava trgovinam, kvalitetna izdelava, primerne cene, itd.

Se pred izdelavo kolekcije pa je pomembno ugotoviti, kakšno blago bo iskano. Informacije prodaje v zadnji sezoni so lahko koristne le v toliko, da v povezavi s prejšnjo nakažejo trend (usmeritev), nikakor pa ne morejo biti osnova za sestavo kolekcije.

Dejstva, da prvi ni nikoli zadnji, se premalo zavedamo. Seveda pomeni biti prvi na nekem tržišču ali z novim izdelkom, določen riziko, nasprotno pa pomeni zaostajati. Brez določene samostojnosti in originalnosti tudi pri sestavi kolekcije ne bo še tako lep emblem tovarne pripomogel k popularnosti in dobremu prodajnemu uspehu.

Znano je, da je Alpina v zadnjih letih močno povečala proizvodnjo športne obutve. Posebno v smučarskih tekaških čevljih je dosegla lepe uspehe, saj se je uvrstila med največje proizvajalce tovrstne obutve.

Da bi obdržali mesto, ki smo ga dosegli v izvozu tekaških čevljev, pripravljamo modelirnico športne obutve nove modele. Ker sama sprememba krojev ne zadostuje več pri vedno hujši konkurenci, teko priprave za direktno nabrizgavanje podplato v dveh variantah, poleg tega pa bodo našim kupcem na voljo tudi modeli po »tekmovalnih normah«, to je v širini 50 mm. Pri pripravi kolekcije je naše vodilo »boljša kvaliteta za isto ceno« ali »ista kvaliteta za nižjo ceno«. Prvi rezultati dela so vidni in lahko upamo, da bomo uspeli.

Tudi pri alpskih smučarskih čevljih tečejo priprave za novo kolekcijo. V pripravi so novi kalupi za trodelni smučarski čevljev. Nabava in vodja modelirnice zbirajo nove materiale, modelirji in tehnologi pripravljajo nove izboljšane postopke, nove modele notranjih čevljev. Za prihodnje leto se obeta največ novosti v novih kvalitetnih zaklopkah, ki sta jih pripravili firmi Everest in Olivieri, v primerjavi z lanskim letom zelo zgodaj.

Novosti so brizgani obliko-

Alli bo kolekcija pripravljena pravočasno?

vani jeziki, ki bodo za okrog 3% skrajšali izdelavni čas notranjega čevlja, obenem pa so boljši od dosedanjih.

Pri gorskem programu je bilo že izdelanih več vzorcev, ki naj bi popestrili našo kolekcijo. Naš namen je izboljšati obstoječe modele s tem, da ugotovimo in odpravimo

morebitne napake, ki se kažejo med nošnjo.

Poleg omenjenih del, pripravljamo tudi modern program, ki bi zaposlil stroj Ferarri.

Mislím, da je iz tega razvidno, koliko dejavnosti se odvija istočasno. Mrežni plan

omogoča pregled nad trenutnim stanjem in nas opozarja na morebitne zamude pri pripravljavnih delih.

Do sedaj gre razvoj v korak s planom in lahko računamo, da bomo uspešno pripravljeno za novo sezono.

Janko ZAKELJ

Tudi v Plastiki morajo poznati tržišče

Kolekcija je ena od osnov prodaje. Kdo bi si mislil, da pri PVC podplatih ni tako pomembna kakor na primer pri čevljih. Toda tudi tu brez ustrezne kvalitetne kolekcije ne bi bilo prodaje. Vedno je treba iskati in se prilagajati novim zahtevam trga. Pri pripravi kolekcije podplato se moramo zavedati, da je to namenjeno specializiranim ljudem, ki dobro poznajo nove tržne usmeritve in tehnične značilnosti izdelka, zato ni mogoče ponuditi karkoli. Samo dobro pripravljena kolekcija je ključ do uspeha pri prodaji.

Ni pa važno samo to, kakšna bo kolekcija, temveč tudi ali bo pripravljena pra-

vočasno ali ne. Kolekcija podplato mora biti predstavljena kupcem do takrat ko pričnejo proizvajalci obu-

tve z izdelavo kolekcije za ustrezno sezono. Če se ta rok zamudi, potem je delo zastoj in naši podplati ne bodo vgrajeni v kolekcijo in tudi ne bo kasnejših naročil.

Pot do novega modela PU podplata je precej drugačna, kakor pri čevljih. Osnova novega modela je prototip, ki ga izdelajo v podplatni modelirnici. Za kolekcijo pomlad-poletje so bili izdelani prototipi po slikah v raznih tujih revijah, po lastni zamisli delavcev v modelirnici, in po pobudi in potrebah razvoja lahke obutve.

Na osnovi prototipa se izdelava vzorčno orodje iz araldita, na katerem se potem odbrizgajo vzorčni podplati. Te vzorce potem pošljemo vsem našim predvidenim kupcem, tako da se ti lahko odločijo in vgradijo nove modele na svojo kolekcijo obutve.

Kolekcija za sezono pomlad-poletje 1978 je bila odposlana 8. 6. 1977. V njej je 23 novih modelov. Od tega 15 ženskih in 8 moških PU podplato. Novost v kolekciji so imitacije lesa in plute in po prvih odzivih naših kupcev vidimo, da bodo ti modeli zelo uspešni.

Novo kolekcijo bomo predstavili tudi na razstavi v Moskvi, ki bo v začetku septembra letos.

Bojan STARMAN

V barvarni kmalu boljši pogoj dela

TRIM **rtv**
antena

- Bi radi odšli vitki in mladostni na dopust?
- Bi radi nekaj storili za svoje telo?
- Bi radi preiskusili svoje zmogljivosti?

prva knjižica o trimu

Kupite pri vašem prodajalcu časopisov posebno izdajo TRIM ANTENA RTV, narejeno po televizijskih trimskih oddajah z različnimi novimi testi in nasveti strokovnjakov!

TRIM antena RTV

Težave pri kolekciji lahke obutve

Zopet so stekle priprave za novo kolekcijo pomlad-poletje 1978. Začeti smo morali razmeroma zgodaj, celo preje kot je pravzaprav dodobra stekla prodaja v sezoni pomlad-poletje 1977 in še nismo imeli na razpolago dejanskih podatkov uspešnosti prodaje posameznih grup. Priprava je sicer pravočasno in normalno stekla, čeprav so nas spremljale začetne težave, brez katerih skoraj ne gre.

Zasnovo kolekcije smo pripravljali s pomočjo novega modelirja — kreatorja iz Nemčije. Četudi je bilo premalo medsebojnega zaupanja, zlasti pri pravilnem usmerjanju in predvidevanju modnih tokov, kar je posebno pomembno. Danes je še

nemogoče oceniti ali smo se odločili pravilno. Skoraj enotnega mišljenja pa smo kljub temu že danes, da bomo morali v bodoče za vsako sezono pripraviti tudi manjšo medsezonsko kolekcijo, s katero bi lahko zajeli tudi zadnje aktualne modne stvari. Moda je živo dejstvo, se stalno spreminja in dopolnjuje in je škoda že sedaj postaviti piko na »i«, kaj bomo prodajali čez leto dni, proizvodnja pa rabi letos, za razliko od prejšnjih let, še prej naročila in seveda prve materiale za izdelovalnice zgornjih delov. Glavni del kolekcije bo moral biti gotov že v začetku julija, prav tako prva naročila in seveda tudi naročila materialov.

Poseben problem, s katerim se srečujemo, še posebno pri spomladanski in letni obutvi, so naše visoke cene. Kot posebno nalogo smo si zastavili pri tekoči kolekciji, pripraviti tudi nekaj cenejših grup obutve, da ne bi bile naše povprečne cene obutve v samem vrhu, ampak da bi bilo vsaj del obutve dosegljive tudi potrošnikom z nekoliko slabšo kupno močjo. Poleg visokih cen osnovnih materialov, ki ustvarjajo v Jugoslaviji poseben problem

obutveni industriji pa ugotavljamo, da so za Alpino še posebne težave, predvsem visoki režijski stroški in v nekaterih oddelkih nizka storilnost, vse to nam v končni fazi pogojuje previsoke cene obutve, s tem se zmanjšuje konkurenčnost na tržišču,

kar omogoča prodajo le manjših serij, ki pa v proizvodnji zopet vplivajo na nižjo produktivnost.

To je prava verižna reakcija. Mislim, da je treba začeti temeljito razmišljati in tudi ustrezno ukrepati v pogledu znižanja fiksnih stroškov in povečanju produktivnosti. Cilj tega naj bi bil približati se s cenami vsaj konkurenci — proizvajalcem v Sloveniji,

saj bi potem lahko prodajali pod istimi pogoji. Da bi dosegli željene rezultate, je treba temeljito preštudirati posamezne modele, glede racionalnosti izvedb, kar vpliva na izdelavni čas, posebej o vrsti, kvaliteti in ceni vgrajenega materiala. Seveda kot širši pojem celotne delovne organizacije je problem delitve programa in specializacije. **Anton KLEMENČIČ**

V modelirnici lahke obutve že pripravljajo novo kolekcijo

Naravno usnje vedno bolj cenjeno

Ob zadnjih obiskih nekaterih naših dobaviteljev usnja smo dobili nove informativne cene gornjega usnja. Cene v letošnjem letu naglo narasčajo — to bo že tretja podražitev. Nove cene bodo veljale že od 1. julija dalje. Po napovedi se bodo povišale cene govejemu usnju od 5 — 10 odst., odvisno od zahtevnosti izdelave in surovine.

Telečji anilin in napo smo v začetku leta plačevali po 355 din za m², sedaj pa napovedujejo, da bo kar 425.— din za m².

Problem ni samo v tem, da naravnemu usnju tako skokovito rastejo cene. Prisoten je še drugi problem: dobrih surovih kož je na tržišču vedno manj. Domače surovine je za predelavo premalo, uvožena koža iz raznih dežel pa je kakovostno mnogo slabša. Prodajalci surovih kož izkoriščajo veliko povpraševanje in stalno navijajo cene. Za kg surove nekalirane telečje kože že zahtevajo preko 51,00 din, kar se močno pribli-

žuje ceni za kg svežega mesa. Za m² predelane telečje kože je potrebno najmanj 6 kg surove kože, za goveje pa 10 kg. Kje so potem ostali stroški predelave? V taki situaciji so predelovalci kož prisiljeni dražiti svoje izdelke, če hočejo še naprej poslovati.

Najbolj pa trenutno primanjkuje svinjskih surovih kož. Močno je omejen njihov uvoz iz SZ, ker so jih začeli predelovati sami. Z uvozom iz drugih dežel pa ne morejo zadovoljiti vseh potreb. Za nameček pa je letošnje leto večina čevljarских podjetij začel

Pravočasna nabava — pogoj za nemoteno proizvodnjo

lo v svojo obutev ugrajevati prav svinjsko podlogo. V letošnjem letu se je njena cena že dvignila od 120,00 din na 170,00 din za m², predvidevamo pa še nove podražitve.

Pri gornjem usnju pa je največje povpraševanje po prvovrstni goveji napi in anilinih. Za izdelavo tovrstnega usnja je potrebna kvalitetna surovina, katere je na tržišču najmanj.

Naj za ilustracijo navedem, da se iz dobre partije surovih kož lahko izbere le 30 — 40 odstotkov primerne surovine, za čiste aniline in nape. Izход iz nezavidljivega položaja zaradi pomanjkanja dobrih kož so našli modni ustvarjalci v Evropi in Ameriki v tem, da od usnarjev zahtevajo tudi čiste aniline iz slabše surovine s površinskimi napakami, ki so vidne tudi na gotovih izdelkih. To potrošnika ne moti. Nasprotno, prepričan je, da je kupil obutev iz naravnega usnja. Danes je tehnologija izdelave umetnega usnja že tako daleč, da nepoznavalec ne razlikuje več naravnega usnja od umetnega.

Pri nas smo na tem področju storili še veliko premalo. Razmere na tržišču pa nas bodo prisilile, da bomo tudi mi začeli v čevlje ugrajevati usnje z zarastlinami in drugimi manjšimi površinskimi napakami. Skratka, veliko bo treba storiti v najkrajšem času za bolj racionalno izkoriščanje naravnega usnja, pa naj bo to v pogledu konstrukcije modelov kakor tudi pri koriščenju, oz. izrezu. Pri tem dnevno izgubljammo veliko milijonov, ki pa se bodo s podražitvijo usnja še povečali. Prisiljeni bomo uporabljati gornje usnje iz nižjih cenovnih grup kot npr.: prešano usnje ali kruto unje. Za izdelavo cenejše obutve mnogi že uporabljajo razne cepljence in umetno usnje.

Teh nekaj informacij naj bi bil uvod za razmišljanje, kako pristopiti k zmanjšanju stroškov pri izkoriščanju naravnega usnja, ki v gotovem izdelku predstavljajo največji strošek.

Lojze KOLENC

Delo razvoja plastike je široko zasnovano

Razvoj plastike deluje v okviru delovne skupnosti skupnih služb.

Po svoji strokovni plati skrbi, da delo v TOZD Plastika čim bolj nemoteno poteka. Hkrati snuje in uvaja nove, boljše delovne postopke, nove materiale in nove modele artiklov.

Pri tem tesno sodelujejo čevljarji, kemiki in strokovnjaki. Podplatni modelirji naredijo prototipe artiklov, predvsem podplato, peta in notranjke. Material je ponavadi kombinacija lesa, usnja, plastike in gume. Pri tem morajo upoštevati možnost izdelave glede na material in ugotavljati krčenje glede na obliko izdelka.

Ko je srednji model določenega artikla sprejet, gredo podplatni modelirji v izdelavo serije modelov, ki so osnova za izdelovalce nekovinskih in kovinskih form.

Kemiki preizkušamo kvaliteto obstoječih plastičnih materialov in barv ter pomožnih sredstev za predelavo plastike in kvaliteto novih

materialov. Predpisujemo tehnološke postopke v proizvodnji in ustrezna doziranja tekočih komponent polnila in izocionata za proizvodnjo podplato iz penjenega poliuretana.

Strojnika — konstruktorja orodij pa se ukvarjata predvsem s konstrukcijo novih orodij za izdelke iz plastike in z izboljševanjem že obsto-

ječih orodij. Strokovno sodelujeta tudi pri nabavi novih strojev. Pomagata vzdrževalni službi pri načrtovanju zahtevnejših konstrukcij in strojnih delov.

Mnogo novosti pri lepljenju

Pred leti je institut kemičnega laboratorija BOSTON Milano najavil prihod novih umetnih materialov, ki prodirajo na tržišče prav v čevljarjski industriji. Največji problem je nastal pri lepljenju. Zakaj?

V termoplaste so mešali razne acetate, katere so lahko oblikovali in ulivali, da ni bilo velikega škarta. Tu pa je nastal problem lepljenja. Nasprotno, bi pa mi lahko lepili, oni pa težko ulivali razne oblike. To je bilo ravno toliko pereče tudi za proizvajalce lepil. Vedno so sledili zahtevam tržišča in izboljševali lepila. Na primer za halogensko lepljenje. Vendar so tudi tu težave. Na primer: mi premaz za PVC podplate napravimo z acetonom, ker halogen icortin ali savaktiv razdraži acetate in pridejo na površino v obliki kristalov. Z acetonskim premazom brez kosmatenja dobimo najcenejše dobro lepljenje.

Za halogensko lepljenje se najprej napravi kopel iz 5 % žveplene kisline in 95 % vode. Ko se podplati posušijo, se napravi halogen ali s klorovim acetatom premaz, to je podlaga, da se lepilo dobro veže in dobimo najboljše lepljenje.

Ostri vonj žveplene kisline in klorovega acetata je v drugih tovarnah čestokrat povzročil, da so se delavci onesvestili. Posebno neodgovorno so delali ponekod na zahodu, ko so delavci morali nadaljevati delo s plinskimi maskami. Kam to pelje?

Mi žvepleni kislini nismo uporabljali. Ker cene naravnega kavčuka stalno rastejo, so proizvajalci prešli na umetne kavčuke iz Sovjetske zveze in ZDA.

Zato smo za dobro lepljenje prisiljeni vzeti njihovo tehnologijo in upoštevati navodila proizvajalcev. Vedeti moramo, kakšne materiale lepimo, da smo kos tem nalogam: Na primer material TRILLE.

Novo na trgu je, da lahko danes stiskamo termoplastične podplate hladno, brez aktiviranja. Ker so plastični materiali občutljivi na temperaturo, se radi deformirajo in je hladno stiskanje najbolj priporočljivo. Novo je tudi, da lahko dobimo halogen za novoprensno lepilo za lepljenje ali oblačenje peta poliestra ali poliamid.

Stare izkušnje ne veljajo več. Treba se je prilagajati novim zahtevam, ki pa niso tako enostavne.

Lepljenje gre skozi več čeri. Ni odvisno le od enega delavca, ampak od verige sodelavcev, ki morajo dosled-

Razvoj plastike skrbi tudi za določanje norm delavcev v TOZD Plastika ter za planiranje proizvodnje, pravočasno dajanje naročil nabavni službi za materiale in opremo in za kalkuliranje cene proizvodov.

Seveda se pri delu srečujejo tudi z mnogimi problemi,

predvsem, ker je razvoj plastike v Alpini šele v začetku. Predvsem si čimprej želimo priti v novo halo, kjer bomo lahko dobili več prostora za potrebne polkuse in za postavitev naprav za preizkušanje materialov.

Janez FISTER

zgoditi, da bi z novega čevlja odpadel podplat.

Premislimo!

Nova tehnologija zahteva tudi na novo urejena delovna mesta, za odsesavanje hlapov raznih topil in premazov.

Kako pa bomo rešili ta problem?

Ivi POLJANSEK

Nova tehnologija zahteva tudi novo urejena delovna mesta

Delo računalniškega centra

V juniju se je sestala komisija za obdelavo podatkov, ki je začela z delom že ob ustanovitvi računalniškega centra. Takrat je dobila kot glavno nalogo koordinacijo uvajanja strojne obdelave podatkov za vsa uporabljiva področja, z ozirom na pomen in potrebe, uporabo novih metod, terminov in integracijo posameznih področij.

Ker se komisija ni dlje časa sestala, in zaradi zamenjave članov, smo najprej pogledali vse obstoječe stalne obdelave po posameznih področjih, razdelitev teh po delavcih v centru in zasedenost računalnika po sistemskih enotah.

Kot drugo točko je komisija obravnavala plan dela za leto 1977, ki je že bil sprejet sredi preteklega leta. Določili smo nosilce nalog pri prehodu obdelave osebnih dohodkov in osnovnih sredstev tako v strokovnih službah kot v RC. Postavljen je bil rok za prehod obeh obdelav na 1. 1. 1978 in rok za

pripravo analitične ocene opravil ter pravilnika o delitvi OD, ki sta potrebna za nadaljnje delo.

Tretja naloga v tem letu je sprememba celotnega obračuna po prodajalnah zaradi sprememb v obračunu po cenah brez prometnega davka in samega obračuna prometnega davka v centru. Nov sistem bo zagotavljal vse obdelave, ki so potrebne tako za marketing kot finančni sektor.

Dolgoročni plan dela je bil tretja točka sestanka. Ugotovljeno je bilo, da so predvsem v tehničnem in finančnem sektorju še možnosti prenosa rutinskih del na stroj. Sprejet je bil sklep, da je treba čimprej vključiti ustreznega delavca za pripravo obdelav v tehničnem sektorju in za povezavo s centrom po zgledu marketing in finančnega sektorja.

Komisija se bo sestajala na dva meseca in nadzorovala izvajanje sklepov.

Zoran KOPAC

Kako bo organizirana prodaja

V preteklih treh mesecih smo izvršili reorganizacijo TOZD Prodaja, s katero smo takorekoč združili v TOZD Prodaja maloprodajno mrežo (prej TOZD Prodaja) in prej obstoječi marketing sektor.

Reorganizacija ni bila izvedena zato, ker bi od nje pričakovali kakšne prednosti ali izboljšave. Vzrok je bil v tem, da po veljavni zakonodaji ni bilo mogoče registrirati izvoza v skupni službi, to je v marketing sektorju.

Tako oblikovana TOZD Prodaja bo poleg prevzemala vse funkcije, katere je pred reorganizacijo opravljal marketing sektor in maloprodajna mreža. Osnovne funkcije TOZD Prodaja so:

- maloprodaja (prodaja na drobno)
- dokup tuje obutve
- grosistična prodaja (prodaja na debelo) obutve plastike
- izvoz obutve in plastike
- odprema obutve in plastike.

TOZD Prodaja bo torej nasledaj zadolžena za prodajo proizvodov vseh proizvodnih TOZD ter za vso potrebno koordinacijo (usklajevanje) pri prodaji.

Ni potrebno posebej poudarjati, da bo tako oblikovana TOZD Prodaja lahko dosegala dober uspeh le s skupnimi prizadevanji tako TOZD Prodaja kot tudi pro-

izvodnih TOZD — TOZD Prodaja lahko k dobremu rezultatu prav gotovo največ prispeva s tem, če dobro pozna zahteve tržišča in v skladu s tem izbere dobro kolekcijo, proizvodne TOZD pa lahko največ prispevajo s tem, da naročeno obutev izdelajo kvalitetno in pravočasno.

Sama razdelitev dela po posameznih službah in oddelkih TOZD Prodaja se z reorganizacijo ne bo bistveno spremenila. Doseči pa bomo skušali čimvečjo učinkovitost vseh oddelkov in delovnih mest, v nekaterih primerih pa računamo tudi na zmanjšanje režije.

Tomaž KOSIR

Nekaj smernic kadrovske politike

V srednjeročnem planu razvoja OZD od 1975—1980. leta je navedeno, da je osnovni cilj kadrovske politike izboljšanje kvalifikacijske struktu-

re zaposlenih in sicer, da bi se zmanjšalo število priučenih delavcev in povečalo število kvalificiranih in strokovno usposobljenih delavcev.

Izpolnjevanje navedenega plana bom skušala prikazati s tabelami.

1. TOZD Proizvodnja:

Kvalifikacija	Število zaposlenih		
	1975	april 1977	plan 1980
nekvalificirani	468	588	505
polkvalificirani	294	54	326
kvalificirani	446	497	524
VKV in srednje šole	61	175	125
višja izobrazba	10	16	30
visoka izobrazba	2	5	12
Skupaj	1281	1335	1522

V tabeli je najbolj očitna razlika med številom polkvalificiranih v letu 1975 in v aprilu 1977. Ta razlika je nastala iz različnega pojmovanja pojma »polkvalificiran«. V TOZD Proizvodnja je dejansko samo 54 ljudi, ki imajo polkvalifikacijo, čeprav so tudi vsi NKV delavci priučenih za določene faze.

Precejšnja razlika je tudi med številom delavcev, ki

imajo VKV in srednjo šolo v letu 1975 in v aprilu 1977. Ta razlika je nastala zaradi tega, ker so v letu 1975 delavci z VKV prišteti skupaj s KV delavci, sedaj pa se prištevajo k delavcem s srednjo izobrazbo.

Ostali podatki, za april 1977 pa se skladajo s planom razvoja na področju kadrovske politike.

2. TOZD Prodaja:

Kvalifikacija	Število zaposlenih		
	1975	april 1977	1980
nekvalificirani	13	8	6
polkvalificirani	25	3	26
kvalificirani	266	217	335
VKV in srednje šole	36	51	44
višja izobrazba	7	3	12
visoka izobrazba	2	—	6
Skupaj	349	282	429

Na navedeni tabeli za TOZD Prodaja bi najprej opozorila na to, da se podatki za april 1977 nanašajo samo na prodajalne in odde-

lek za operativno vodenje prodaje, ne vsebujejo pa marketing sektorja. Zato se podatki ne morejo direktno primerjati.

Se podatki o številu ljudi, ki so prišli in odšli od 1. 1. 1977 dalje:

Kvalifik.	DSSS		TOZD Obut. Žiri		TOZD Plastika		TOZD Prodaja		TOZD Gor. vas	
	prišli	odšli	prišli	odšli	prišli	odšli	prišli	odšli	prišli	odšli
NK	3		7	7	9	1			1	4
KV	1	2		1	2		9	4	1	
VKV in SS		4						1		
viš. S										
VS	2									
Skupaj	6	6	7	8	11	1	9	5	2	4

Iz podatkov je razvidno, da je v TOZD Plastika in TOZD Prodaja prišlo v tem obdobju več ljudi, kot jih je odšlo, medtem ko je v ostale TOZD prišlo manj ljudi, kot jih je odšlo.

V tem času pa je iz proizvodnje prišlo v DSSS naslednje število delavcev: 6 delavcev.

Iz DSSS pa sta odšla v proizvodnjo 2 delavca.

Vzroki za povečanje števila delavcev v DSSS so:

- večja količina dela zaradi novih TOZD
- porodniški dopusti

— splošen razvoj samoupravnih odnosov, ki ima za posledico, da delovne organizacije prevzemajo naloge in odgovornosti, ki so bile prej domena občine in republike.

V zadnjem času so bile pogoste pripombe, da ljudje stalno odhajajo iz proizvodnje v skupne službe. Tega ne morem zanikati, čeprav bi pri tem opozorila na naslednje:

Zaradi razvoja delovne organizacije se povečuje število ljudi tako v proizvodnji, kakor v skupnih službah. Potreben pa bo dogovor ali se bo število ljudi v skupnih

službah povečevalo s tem, da bodo odšli delavci iz proizvodnje ali pa, da bodo na novo sprejeti v delovno organizacijo. Mnenje odbora za medsebojna razmerja je, da naj vsak, ki pride na novo, najprej dela v proizvodnji, in da naj tisti, ki že dalj časa

delajo v proizvodnji, »za zahvalo« delajo v skupnih službah. Upam, da je tudi mnenje ostalih delavcev enako, kajti drugače je vaša dolžnost, da opozorite člane odbora, da ne zastopajo našega mnenja.

Olga FISTER

Pred dopusti

Pred nami so dopusti, s tem pa letovanja na morju in izlet v gore. Kako bo to pri nas?

Naš kolektiv razpolaga z 42 ležišči v počitniških hišicah v Umagu. V zadnjih nekaj letih pomanjkanje ležišč rešujemo z nakupom prikolic, v katerih imamo zdaj že 16 ležišč. Se vedno pa je v Umagu premalo za tako velik kolektiv kot je naš.

Razpis letovanj, ki je bil v začetku maja, je pokazal, da je še vedno največ želja za letovanje v Umagu, manj zanimanja pa je za letovanje v prikolicah ob morju. Nobe prijava pa ni bilo za prikolico, ki smo jo nameravali postaviti v Kranjski gori.

Težava je tudi v tem, da pretežna večina želi dopust le v času kolektivnega dopusta. Zato je potrebno razmisliti o pogodbenem odkupu letovanja za čas kolektivnega

dopusta. Letos je bilo skoraj 70 prijav za letovanje v času kolektivnega dopusta, pa je zato razumljivo, da je komisija bila prisiljena upoštevati manj ugoden čas v začetku julija in drugi polovici avgusta.

Ker nam občina Buje ne dovolj postaviti novih prikolic v Umagu, poleg naših hišic, smo zato iskali drugo primerno lokacijo ob morju in se odločili za Banjole pri Pulju. Mislim, da je bila odločitev pravilna, saj je zanimanje za letovanje v Banjolah izredno poraslo.

Dokončno oceno pa bomo lahko dali šele ob koncu sezone.

Sicer pa vsem želim veliko sonca in dobrega počutja na našem, pa čeprav malo tršem ležišču, saj sonce odtehta vse, tudi tiste največje udobe v dragih hotelih.

Marija KASTELEC

Na medfazni kontroli se odpravi marsikatera napaka

Letos regres različen

Do sedaj smo vsako leto izplačevali regres za letni dopust le delavcem, ki so izpolnjevali pogoj za letni dopust. V letošnjem letu je komisija za nagrajevanje pripravila predlog, da se višina regresa določi po številu družinskih članov, ki jih delavec preživlja, upoštevajoč višino osebnega dohodka na družinskega člana. Do povečanega regresa bi imeli pravico le delavci, ki imajo svoje otroke zavarovane po sebi in uveljavljajo pravico do otroškega dodatka iz naslova svoje zaposlitve.

Delavski svet je predlog komisije za nagrajevanje upošteval in na 12. redni seji, dne 23. 5. sprejel naslednji sklep:

Višina regresa na delavca se določi v višini 1.100.— din.

Dodatni regres na otroke se deli na pet skupin in sicer takole:

I. skupina: osebni dohodek do 1.100.— din na družinskega člana, dodatni regres za enega otroka din 250.—

II. skupina: osebni dohodek od 1.100 do 1.300 din na družinskega člana, dodatni regres za enega otroka din 220.—

III. skupina: osebni dohodek od 1.300 do 1.750 din na družinskega člana, dodatni regres za enega otroka din 180.—

IV. skupina: osebni dohodek od 1.750 do 2.200 na družinskega člana, dodatni regres za enega otroka din 150.—

V. skupina: vsi neprekrbljeni otroci, ki zaradi preseženega zneska osebnega dohodka 2.200 din na družinskega člana ne prejema otroškega dodatka à din 100.— za enega otroka.

Poleg tega imajo pravico do dodatnega regresa v višini din 500.— starši invalidnih otrok in matere samohranilke po din 150.— na otroka.

F. A.

razgovor za urednikovo mizo — razgovor za ure

Na temo: Uresničevanje zakona o združenem delu v praksi

V razgovoru so sodelovali: Martin KOPAC — direktor, Viktor ZAKELJ — šef splošno-organizacijskega sektorja, Daniel VE-HAR — pravni referent, Pavel ZAKELJ — predsednik OO sindikata, Alojz POLJANŠEK — predsednik OO zveze komunistov, Rudi KRIVINA — predsednik OO zveze socialistične mladine Alpine in Momir SIBINCIC — družbeni pravobranilec samoupravljanja v občini Škofja Loka.

Razgovor sta vodila: Vladimír PIVK in Nejko PODOBNIK, zapiske je pripravila Anuška KAVCIC.

1. Kako ocenjujete prednosti in slabosti sedanje organizacije Alpine?

Martin KOPAC:

Kakšne so prednosti?

Prva prednost je ta, da smo z novo organizacijo začeli uveljavljati načela zakona o združenem delu in sicer z ustanovitvijo dveh novih temeljnih organizacij združenega dela in ostalih odnosov, ki nastajajo s tako organizacijo.

Boljše uveljavljanje samoupravljanja bo prineslo tudi boljše rezultate dela in več dohodka.

Kot drugo prednost naj omenim bolj usklajen delovni proces. Nova organizacija bo prav gotovo dala še boljše rezultate.

Organiziranost na posameznih delovnih mestih, oziroma odgovornost za opravila vsakogar na svojem delovnem mestu je bolj določena.

Slabosti je več in jih ne bi konkretnije navajal. Vzroki so različni, vsi pa onemogočajo in zmanjšujejo prednosti, ki sem jih prej navajal.

Eden izmed vzrokov za te slabosti je ta, da nova organizacija še ni zaživela, oziroma da ni enako dobro zaživela povsod.

To me ne skrbi, ker je znano, da nova organizacija v enem letu še ne more povsem zaživeti: Doba, da se spremembe pričnejo normalno izvajati je običajno dve leti in več.

Drugi razlog za slabosti je v trenutni kadrovski sestavi, ki pa je bistveno ne moremo menjati. Koreniti spremembe tu niso možne.

Tu je še cela vrsta sistemskih rešitev, ki še niso znane in nas omejujejo pri konkretizaciji organizacijskih rešitev, kar ima za posledico, da izpade organizacija nedodelana, pomanjkljiva, itd. ...

Se precej stvari moramo precizirati s samoupravnimi akti. Npr. Samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih nam dela precej težav; prizadevamo si, da bi čimprej dobili nov sporazum o delitvi sredstev za osebne dohodke. Razumljivo je, da je ta zelo vezan na zakon o medsebojnih razmerjih, ki je šele v razpravi.

Nadalje bi poudaril še samoupravni sporazum o združenju v delovno organizacijo. To je sporazum, ki predstavlja rezultat vseh naših naporov združevanja. Ker ta samoupravni sporazum še ni dokončno pripravljen, je tudi obstoječa organizacija še pomanjkljiva.

Vladimír PIVK:

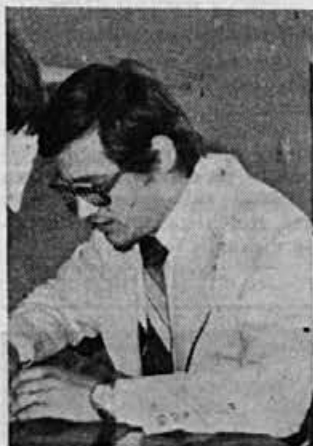
Opažamo, da nekako ne gre in da odnosi niso taki kot bi morali biti. Tu gre tudi za samoupravno dogovarjanje med TOZD in skupnimi službami. Vloga skupnih služb je nekje večja, drugje manjša. Kaj menite, kako bi pri nas to zadevo uredili v prihodnje?

Martin KOPAC:

V perspektivi je rešitev problema v dveh stvareh:

1. da dejansko v pripravi samoupravnega sporazuma o združenju vključimo vse, ki so v to vpleteni, tako delavce v temeljnih organizacijah združenega dela, kot delavce v skupnih službah.

Da bo vsak pravočasno opozoril na sporne točke in da se to zapiše v samoupravni sporazum o združenju. Osnovna naloga sindikata je, da to vodi in usmerja. Torej največje možno sodelovanje vseh tistih, ki jih to zadeva.

2. Drugi pogoj pa so kadri.

Za take odnose je potrebna, ne samo pripravljenost, pač pa tudi višja zavest vseh, tako delavcev v TOZD, kot delavcev v skupnih službah.

Strokovno in izobrazbeno so ljudje v skupnih službah mogoče na višji ravni kot v temeljnih organizacijah združenega dela, vendar to ne sme vplivati na proces odločanja. Kajti delavci v TOZD lahko s svojimi izkušnjami, zavestjo in zlati s neposrednim poznavanjem razmer, enakopravno sodelujejo.

Opažamo, da gre težje kot bi lahko šlo, zaradi tega, ker se nekateri trudijo, da bi ne prišlo do sprememb, čeprav bi bilo prav, da bi se trudili, da bi do sprememb dejansko prišlo.

Momir SIBINCIC:

Mislím, da moramo biti do določene mere strpni in stvarni. Navajeni smo bili enovite organizacije, ki so bile tudi večje kot je vaša. Zato del problemov izhaja tudi iz tega.

Pri vseh teh zadevah je verjetno prav, da časa ne prehitavamo, ne smemo pa tudi zaostajati.

Leta 1953 smo imeli samoupravo uzakonjeno, vendar ustava niti besedice ni govorila o tem. Ze Marks in Engels sta ugotovila, da se zavest počasneje spreminja kot materialna baza. Menim, da smo v dosednji stopnji dolžni poiskati razmerja med delavci proizvajalci in med delavci, ki bodo delali v skupnih službah.

Tu bi morali upoštevati načelo enakopravnosti in medsebojnega razumevanja.

Strokovne službe so dolžne in je njihova naloga, da nudijo razne podatke in pripravljajo gradivo organom upravljanja in drugim dejavnikom v delovni organizaciji. Menim, da smo tukaj še zelo malo napravili.

Pri tem smo dolžni, kot nam nalaga zakon, uskladiti samoupravni sporazum o urejanju medsebojnih odnosov med delavci v TOZD in delavci skupnih služb.

To pomeni, dogovoriti se med seboj ter določiti program dejavnosti ter skupnih služb.

Ravno iz teh programov, kaj bi te posamezne delovne skupnosti delale, naj bi izšel tudi sistem vrednotenja njihovega dela (podobno kot v samoupravnih interesnih skupnostih).

2. V čem so prednosti in pomanjkljivosti normativne ureditve odnosov med TOZD in DSSS in kaj menite, da bi na tem področju še morali napraviti?

Viktor ZAKELJ:

Trenutno smo končali stvari, ki zadevajo temeljno organizacijo združenega dela. Tako, da nam sedaj ostane še, da uredimo vse potrebne akte za delovno skupnost skupnih služb.

Prav ta samoupravni sporazum bo najbolj kočljiv in bomo morali postopati tako kot se priporoča v gradivu in sicer, da bomo najprej šli v samoupravni sporazum o združitvi TOZD v delovno organizacijo. Ta akt bomo kmalu tudi sprejeli, ker smo že veliko delali na tem.

Potem bomo začeli s samoupravnim sporazumom o združitvi delavcev v delovno skupnost skupnih služb in statutom delovne skupnosti skupnih služb.

To so sedaj čisto novi akti in o tem bodo še tekale razprave.

Delovna skupnost skupnih služb ima še vedno poseben položaj do delavcev v temelj-

nih organizacijah združenega dela. Dohodek smo si zagotovili z odstotki, tako ali drugače, tako nismo bili preveč zainteresirani, koliko dohodka bomo ustvarili.

Drugo kar je pomanjkljivo je nespodbudno nagrajevanje delavcev skupnih služb. Nagrajevanje po delu ni bilo dosledno.

Kar zadeva organiziranost mislim, da smo pri nas naredili korak naprej, ker smo v TOZD spravili celotno prodajo z marketing sektorjem. Ostane pa še veliko vprašanje, kako s tehničnim sektorjem.

Pri nas imamo tri vodje programov: vodjo programa lahke, težke in plastike.

V TOZD Plastika bomo dokaj lahko ustvarili odnose po načelu delitve.

Vprašanje je, kako z ostalim delom. Stvar bi bila preprosta, če bi to lahko uredili po temeljnih organizacijah. V danem trenutku pa nam to ne kaže. Tudi na Colu bomo kmalu organizirali temeljno organizacijo združenega dela.

Nejko PODOBNIK:

All se razmišlja kaj v smeri, da bi del delovnega procesa (npr. od tehnologije do finiša), ki so tehnološko zakroženi in so hkrati reprodukcijske in dohodkovne celote, osnovali kot TOZD?

Viktor ZAKELJ:

To je velik problem. V tovarni imamo v bistvu dva dela; prodajo in proizvodnjo.

V prvi fazi bomo morali tisto, kar je najbolj ustvarjalno in sicer šušterijo, koncentrirati v enem tehničnem sektorju.

Vsaka reorganizacija potegne za seboj tudi krepitev skupnih služb. V Alpini pa težimo za tem, da režije ne bi povečevali.

Na vsak način pa bo tehnični sektor moral imeti čim tesnejše stike in sodelovanje s tovariši, ki vodijo proizvodnjo.

V tej smeri se že dela in so se že pokazali tudi dobri rezultati.

Pomemben dejavnik v tej medsebojni povezanosti je nagrajevanje, kajti vsi bomo morali biti vezani na uspešnost proizvodnje in prodaje, od česar bo odvisna tudi vrednost točke v drugih službah.

3. Katere samoupravne akte pripravljamo in kako se bomo lotili sprejemanja in izvedbe teh predpisov?

Daniel VE-HAR:

Najprej smo sprejeli samoupravne sporazume o združitvi dela delavcev v TOZD in statute temeljnih organizacij združenega dela.

V pripravi imamo samoupravni sporazum o združitvi TOZD v delovno organizacijo, s katerim bomo uredili odnose med TOZD in delovno skupnostjo skupnih služb.

V pripravi je tudi samoupravni sporazum o delitvi sredstev za osebne dohodke, vendar priprava le-tega je nekoliko otežkočena zaradi še ne sprejetega republiškega zakona o medsebojnih razmerjih, ki bo dokončno uredil pojem delovnega mesta, oziroma opis delovnega opravila.

Komisija za izvajanje ustavnih sprememb bo s pomočjo strokovne službe sprejemala predloge in pripombe ter spremljala zakonodajo.

Nato bi o tem razpravljale vse družbenopolitične organizacije, predvsem sindikat. Ta osnutek bo pregledal delavski svet in ga dal v javno razpravo.

Javno razpravo bi organizirale osnovne organizacije sindikata temeljnih organizacij združenega dela.

Sporazumi bi morali biti čim bolj popolni, tako da bodo odpravili vsakršna nesoglasja, oziroma tako imenovane pravne praznine.

Kako bo z izvajanjem teh predpisov v praksi pa bo praksa sama pokazala. Na nas pa je, da se potrudimo, da jih uveljavimo.

4. Zakon o združenem delu je zelo poudaril vlogo sindikata. Kako je to v praksi in kaj bo storila sindikalna organizacija Alpine, da bi se zakonska določila uresničila v praksi.

Pavel ZAKELJ:

Z malo ustavo, kot imenujemo zakon o združenem delu, je sindikat res dobil veliko vlogo. Saj je v členu 36 vsebinsko določena vloga in delo sindikata. Rekel bi pa tole: Vsi se obnašamo in mislimo, da je sindikat samo predsednik, oziroma izvršni odbor konference ali še morda kateri od sindikalnih poverjenikov. Le-ti naj bi delali v imenu celotne sindikalne organizacije. To ni pravilno. Premalo je v nas zavesti, da smo sindikat vsi delavci, ki združujemo delo, od direktorja do katerega koli delavca v TOZD ali DSSS.

Da bi zakon o združenem delu prehajal v prakso, bo najprej treba organizirati in spraviti v življenje delo samoupravnih delovnih skupin. Tako se bodo v bazi izoblikovala posamezna stališča in na osnovi navedenih stališč bo sindikat lahko dajal pobude in predloge delavcev ter usklajeval njihove interese.

Skratka, organizirati bo treba vse sile in začeti z akcijo, toda ne kampanjsko, ampak življenjsko, s ciljem, da dosežemo družbeno-ekonomsko preobrazbo.

Tako bo treba najprej delati v smeri razreševanja nekaterih temeljnih vprašanj, ki se pojavljajo v naši delovni organizaciji:

1. izdelava programov v uresničitvi zakona,
2. svobodna menjava dela in povezava med TOZD in

razgovor za urednikovo mizo — razgovor za ured

3. izdelava meril za razporejanje dohodka in osebne dohodka.

Vse nas torej čaka veliko dela, to delo pa bo uspešno le, če bomo sodelovali in oblikovali ustvarjalne medsebojne odnose, tako v proizvodnji kot prodaji in skupnih službah.

Največja naloga nas vseh pa naj bo povečati produktivnost in izboljšati kvaliteto ter prodati kar naredimo. To pa je jamstvo za dobro gospodarjenje, delitev dohodka in varnost delavcev.

Nekjo PODOBNIK:

In kako bo sindikat vse to vodil?

Pavel ZAKELJ:

Konkretnega plana še nismo izoblikovali, delamo pa na tem. Informacijski sistem bo imel veliko vlogo in bo veliko pripomogel, da bo sa-

načela uveljavili v praksi. Premalo se zavedamo, da zakon jasno opredeljuje temeljno organizacijo združenega dela, pravice in dolžnosti delavcev v TOZD in tudi možnosti za povezovanje, dogovarjanje ter sporazumevanje z ostalimi TOZD znotraj delovne organizacije.

Zato bo morala biti prva naloga ZK, da osvešča in informira delavce v vseh TOZD, da je uveljavljanje zakona v praksi, ne samo pravica, ampak dolžnost.

Druga pomembna stvar, ki bi se je dotaknil in jo moramo rešiti in uveljaviti je organiziranost skupnih služb. Tu moram poudariti, da to ne pomeni, da so skupne službe »stranski tir«, prav tako pa ne smejo postati nadvlada nad temeljnimi organizacijami.

Da bi omogočili enakopravnost v odločanju med TOZD in DSSS je treba delavce v

neslo uresničitev zakona v prakso.

6. Kako se v to dogajanje vključuje mladina?

Rudi KRVINA:

Tako kot sindikat in zveza komunistov, smo tudi mladi odgovorni za doslednejše izvajanje zakona o združenem delu, ki nam ga narekuje ustava.

Decembra, pri ustanavljanju OO ZSM »Alpina«, smo na letni konferenci sklenili, da si bomo delo razdelili. Z namenom, da bi bili mladi obveščeni o dogajanjih v delovni organizaciji, da bi se čim bolj vključili v družbenopolitično, kulturno in športno življenje, ter obrambo naše domovine, so bile ustanovljene komisije za informacije, kulturo, mladinske delovne akcije, splošni ljudski odpor in šport. V teku pa smo s pripravami za

Momir SIBINCIC:

Menim, da sedanji način dela, ki smo ga dosedaj prehodili od sprejetja zakona o združenem delu, daje garancijo, da bomo te stvari pravočasno uredili.

Mislím, da organiziranost sama po sebi ni namen in da z organiziranostjo ne bomo zadovoljivo rešili vprašanja medsebojnih odnosov.

Medsebojni odnosi nam narekujejo takšno ali drugačno organiziranost.

Napravili ste analizo za dosedanje delo in ste rekli, da nam je takšna organiziranost, kot jo imamo, ovira pri razreševanju medsebojnih slabosti in dohodkovnih odnosov.

Zakon o združenem delu nam daje nalogo, da uredimo dohodkovne odnose. To ne velja samo znotraj delovne organizacije, ampak gre tu za celoten kompleks urejevanja vprašanj v zvezi z dohodkom v združenem delu. Tudi pri ustvarjanju skupnega dohodka in prihodkov še nismo uspeli, da uredimo medsebojne odnose z drugimi trgovci, ki jim prodajamo izdelke. Prav tako tudi s kooperanti še nismo uspeli urediti vseh odnosov.

Medsebojne odnose pa je nujno določiti samoupravno in sicer s samoupravnimi sporazumi, ne pa s pogodbami. To so preživelí načini dogovarjanja. Pri tem pa je treba upoštevati tudi skupni riziko.

Nekjo PODOBNIK:

Pri nas imamo problem s surovinami. Kako bi sporazumno opredelili morebitna skupna vlaganja, oziroma skupna investiranja?

Momir SIBINCIC:

Tukaj bi morala imeti veliko vlogo gospodarska zbornica in druge asociacije.

Širša oblika trgovanja mora biti skupna akcija. Celotna družba naj se v tem poveže.

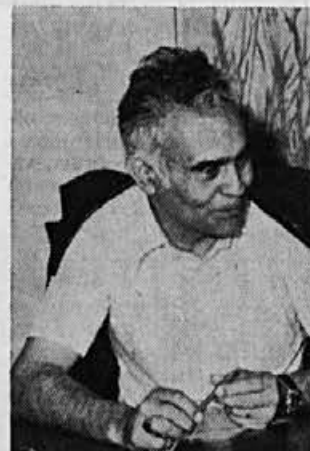
Opozoril bi na člen 660 zakona o združenem delu — vsaka delovna organizacija je dolžna to speljati. Ta program je delovna organizacija dolžna speljati po postopku kot se sprejemajo samoupravni sporazumi.

Vsako obdobje ima svoje značilnosti. Ni točnega recepta kako kaj napraviti. Načini izgradnje socializma, poti in drugih odnosov, ne moremo od nikogar kupiti, sami si določimo svojo pot.

S sprejemom ustave hočemo odnose še bolj demokratizirati. Vedno bolj se uveljavljajo oblike posrednega izjavljanja delovnih ljudi — preko delegatov, ki prenašajo naprej tisto, o čemer se je v bazi odločilo. To je velika pridobitev celotne naše družbene ureditve.

Ko smo sprejeli program in te stvari analizirali, moramo povedati, če je ta samoupravna organiziranost takšna, kot jo opisuje zakon

o združenem delu, da imajo delavci pravico organizirati TOZD, če izpolnjujejo določene pogoje.

Ali je sindikat zastavil vprašanje organom upravljanja, naj o tem razpravljajo?

Nekjo PODOBNIK:

Ali menite, da bi moral delavski svet imeti čim manj izvršilnih organov?

Momir SIBINCIC:

Po zakonu imamo mi organe, ki jih volijo delavci. Delavci uveljavljajo svoje pravice v okviru svoje TOZD, le nekatere pravice lahko delavci prenesejo na raven delovne organizacije.

Najboljše varstvo pravic delavcev je, če se lahko pogovorimo in dogovorimo o vseh vprašanjih, ki so življenjsko pomembna za delavca.

Najprej moramo imeti samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v TOZD. Ta sporazum naj ne bi bil preobsežen. Nato je potrebno sprejeti statut TOZD, vzporedno s samoupravnimi sporazumi o združevanju TOZD v DO.

V tem samoupravnem sporazumu je treba urediti vprašanje o delitvi sredstev v temeljni organizaciji združenega dela. Nato pa pridejo na vrsto še ostali samoupravni sporazumi.

Pomembno vlogo pri tem pa ima prav gotovo odločanje delovnih ljudi.

Omogočiti je treba ljudem, da se sami izjavljajo. Pri tem bodo imele veliko vlogo samoupravne delovne skupine.

Pri vsem tem pa vidimo ogromno odgovornost skupnih služb. Skupne službe so dolžne, da pripravijo ustrezne predloge, za katere tudi odgovarjajo.

Če vseh odnosov ne bomo pravočasno uskladili z zakonom, so posledica lahko le zajamčeni osebni dohodki (55%). Do tega pa ne sme priti. Na vseh nas je, da take stvari preprečujemo — od prvega do zadnjega delavca in tudi družbeni pravobranilec samoupravljanja ima pri tem svojo vlogo.

Važno je, da se o vseh zadevah pogovorimo in dogovorimo pravočasno, in da smo pri delu dosledni.

moupravno odločanje bolje zaživelo. Samoupravne delovne skupine bodo res morale začeti delati, ker si ne moremo misliti izenačenih stališč pri tolikšnem številu delavcev.

5. Zveza komunistov je idejna sila in najbolj odgovorna za uresničitev zakona o združenem delu.

Kaj ste v tej smeri že napravili in kaj še nameravate?

Lojze POLJANSEK:

Res, zakon o združenem delu smo sprejeli. Vendar moram poudariti, da bodo morali za uresničevanje zakona z vso doslednostjo sodelovati vsi delovni ljudje in ne samo osnovna organizacija zveze komunistov.

Kaj smo storili konkretnega pri nas? Samoupravno smo se organizirali v več TOZD. Toda premalo smo ta

TOZD usposobiti, da bodo znali pravilno presoditi strokovno delo, predloge skupnih služb. Te pa zadolžiti, da bodo svoje delo in predloge pripravili kvalitetno, da bodo stališča jasna in učinkovita.

Nadaljnja naloga ZK v Alpini bo morala biti jasna opredelitev normativnih aktov. Tu ne mislim, da bomo morali kampanjsko sprejemati pravilnike, toda zavzemati se bomo morali, da bomo najpomembnejše sprejeli čimprej in to v skladu z »maloustavom«.

Zlasti bo naloga nas vseh, da v letošnjem letu sprejmemo samoupravni sporazum o delitvi sredstev za osebne dohodke po vložnem delu in ne po raznih dosedanjih metodah, ki so daleč od vsebine zakona.

Še tole: vemo, da vsega ni mogoče takoj spremeniti, toda delati moramo postopoma in zavestno — le to bo pri-

ustanovitev komisije za idejnopolitično delo mladih. Pri reorganizaciji Alpine, smo temu prilagodili tudi sestavo predsedstva. Tako ta sedaj združuje mlade iz vseh temeljnih organizacij združenega dela in večjih oddelkov, program dela pa vsebuje akcije, ki mlade najbolj zanimajo in privlačijo.

Naloge so nam znane. Tesno bomo morali sodelovati z vsemi družbenopolitičnimi organizacijami in samoupravnimi organi v Alpini, kraju in občini, se še bolj vključiti v družbenopolitično življenje ter med mladimi pospeševati samoupravne socialistične odnose.

7. Kaj svetujete v zvezi z organizacijo TOZD in vlogo delovne skupnosti skupnih služb in opredelitvijo odnosov med TOZD in delovno skupnostjo skupnih služb?

Samoupravna kronika — samoupravna kronika — samoupravna kronika — samo

21. 4. 1977 — Komisija za ugotavljanje kršitev delovnih obveznosti na svoji četrti redni seji dne 21. 4. 1977 obravnavala 14 primerov domnevnih kršitev delovnih obveznosti, dva pa sta bila preložena, prvi zaradi boleznih, druga pa je komisija preložila, ker kršitev delovne obveznosti ni bila pojasnjena s strani prič. Od 14 obravnavanih primerov, se je komisija odločila da kršilec izreče 3 javne opomine, eno premeštevane na drugo delovno mesto, 5 opominov, 2 ustna opomina in 3 oprostitev.

Na 5. redni seji, ki je bila 26. 5. 1977 je komisija za ugotavljanje kršitev delovnih obveznosti izrekla izmed 6 domnevnih kršilcev, en javni opomin, en ukrep prenehanje lastnosti delavca v združenem delu, en ukrep prenehanje lastnosti delavca v združenem delu pogojno za dobo 6 mesecev, 2 opomina in en ustni opomin.

23. 5. Skupni delavski svet

Na tej seji, je SDS potrdil naslednje sklepe: Na delovno mesto »komercialnega svetovalca« se sprejme Alojz Kopač, ki izpolnjuje vse pogoje, na delovno mesto »vodja izvozne službe« se sprejme Marija Strlič in sicer za v. d. vodje, ker ne izpolnjuje vseh pogojev, na delovno mesto »vodja nabavne službe« se sprejme Jože Bogataj in sicer za v. d. vodje, ker ne izpolnjuje pogojev glede zunanjetrogovinske registracije in znanja tujih jezikov. Na delovno mesto »šef tehničnega sektorja« se imenuje za vršilca dolžnosti Marijan Bogataj, ki z začasno odločbo že opravlja dela vodje tehničnega sektorja. Soglasno se potrudi predlog pravilnika o varstvu pred požarom, pravilnik o zaščiti vojne tajnosti, družbeni dogovor o družbeni samozaščiti v občini Škofja Loka in pravilnik o obveščanju v DO Alpina. Odobri se nabava reprezentančnega vozila, znamke Mercedes.

Vsem delavcem DO Alpina se za mesec april, maj in junij, obračuna 5% stimulacija od izplačanih osebnih dohodkov v aprilu, maju in juniju.

Potrudi se finančno poročilo o praznovanju 30-letnice Alpine. Vsi stroški, ki so nastali ob praznovanju, se delijo po zaposlenih v TOZD na dan 30. 4. 1977.

Za 2000 reklamnih denarnic se bremenijo TOZD Obutev Žiri, TOZD Plastika, TOZD Gorenja vas in DSSS, za 18.000 denarnic pa se bremenijo TOZD Prodaja, ki jih bo uporabila v reklamne namene.

O odkupu firme ERMA v ZRN je delavski svet sprejel naslednje sklepe: da iščemo ekonomske utemeljitve take poteze, ki mora biti res kristna in racionalna, da gremo v iskanje vseh potrebnih soglasij, da poskušamo rešiti tudi kadrovske vprašanje.

Delež Alpine v Jugobanki po ZR 1976 se prenese na naš žiro račun. Soglasno se sprejme samoupravni sporazum o združenju sredstev za vzgojo kadrov. Počitniški skupnosti Zlatorog se plača obremenitev za nerealizirane oskrbene dneve v Umagu, Mizarskega podjetja in Zdravstvenega doma se ne obremenjuje. Odobri se nakup prikolice za letovanje z vso pripadajočo opremo. Potrjuje se sklepi odbora za izobraževanje in sicer, da se od 1. 5. 1977, odobri štipendijo Bojanu Strelu, Igorju Marcu, Darku Komančiču in Viktorju Grofu.

Hermi Pečelin se izplača štipendijo od 1. 9. 1976 dalje, Gartner Nadi, dijakinji IV. letnika ESS se odobri štipendija od 1. 5. 1977.

Pri povrnitvi prevoznih stroškov pri obiskovanju predavanj se upoštevajo le sredstva javnega prevoza.

Soglasno se potrudi predloženi planski cenik za vodovodni in elektro material, ki velja od 1. 5. 1977, potrdi se predlog za odpis in odprodajo osnovnih sredstev, Cevljar-skemu šolskemu izobraževalnemu centru se brezplačno odstopijo stroji, ki so jih navedli v prošnji in so pri nas že odpisani, Smučarskemu skakalnemu klubu se brezplačno odobri kombi, ki je pri nas že odpisan, s tem da ga sami uredijo in popravijo ter z njim delajo tudi propagando za Alpino.

Delavski svet je obravnaval prošnjo Vere Anzel za dodelitev jubilejne nagrade kljub temu da se je upokojila v letu 1976, in jo rešil negativno in sicer glede na sklep, ki se glasi, da imajo pravico do izplačila nagrade ob 30-letnici vsi zaposleni člani kolektiva, razen MPM, meja pa je 1. 5. 1977.

Prošnja za dodelitev dotacije mladincev iz Zirovskega vrha se preloži, dokler nismo seznanjeni z njihovim rešenim statusnim vprašanjem. Potrudi se povišanje regresa za dietno prehrano na 230.— din mesečno.

V 5A skupino se vpišeta delovni mesti: glavni konstruktor orodij in planer in analitik.

Upoštevajoč podpisane izjave delavcev o sprejemu sporazuma o delitvi sredstev za OD, se navedeni sporazum spremeni v naslednjem: Člen 113: Znesek 35.— din se črta in se nadomesti z zneskom 40.— din; Člen 122: Crta se znesek 1,50 din in se vpiše 2,00 din; Člen 123: črta se znesek 0,50 din in se nadomesti z zneskom 0,70 din.

DS se strinja s predlogom o razdelitvi stanovanjskih posojil.

Potrudi se tudi predlog o razdelitvi regresa za letovanje v letu 1977.

25. 5. Delavski svet TOZD Plastika

Delavski svet TOZD plastika je soglasno potrdil predlog o razdelitvi stanovanj-

skih posojil v TOZD plastika.

DS pooblašča finančno službo, da po svoji presoji odvede sredstva za gradnjo novega stanovanjskega bloka in sicer ali kar iz sredstev na tekočem računu, ali pa kot kredit z garancijo banke.

Iz sklada skupne porabe se odobri sredstva za izvedbo izleta v toplice za tiste delavce in delavke, ki delajo v slabših delovnih pogojih.

Odobri se povrnitev štipendije z obrestmi in pravnimi stroški Kemični tovarni Podnart za našega delavca mag. Janeza Fistra.

Potrudi se tudi predlog o razdelitvi regresa za letovanje v letu 1977.

26. 5. Delavski svet TOZD Obutev Gorenja vas

Potrudi se odobritev stanovanjskih posojil prosilcem iz TOZD Obutev Gorenja vas. Delavski svet pooblašča finančno službo, da pri izrabi sredstev upošteva kriterije, ki so za nas najugodnejši ter nas o izrabi čimprej seznanji. Zagotovijo se sredstva za ureditev hidrantnega omrežja, ograje in parkirnih prostorov, odobrijo se sredstva za nakup dveh strojev za tanjšanje, iz sklada skupne porabe se odobri dotacija 5.000.000 din za izgradnjo TV pretvornika na Malenskem vrhu.

Do 1. oktobra bodo delovne vse sobote za dopoldansko imeno, ker je do 20. septembra rok za izdelavo zelo velikih naročil tekaških čevljev.

27. 5. Delavski svet TOZD Obutev Žiri

Odgovorni so zadoščeni, da do naslednje seje pripravijo poročilo, kakšno je stanje zraka v šivalnici in kako je s prezačevanjem.

Konstituiranje: Overovatelj sta še člana DS, zato ostaneta še do poteka mandata, za predsednika DS TOZD Obutev Žiri pa je bil soglasno izvoljen Stefan Gluhodov in za namestnika Ivan Slabe.

Soglasno se potrudi predlog za razdelitev stanovanjskih posojil v TOZD Obutev Žiri. Delavski svet pooblašča finančno službo, da po svoji presoji odvede sredstva za gradnjo novega stanovanjskega bloka in sicer ali iz sredstev na tekočem računu, ali pa kot kredit z garancijo banke.

Potrudi se nakup elektromotorja.

Potrudi se delo v prostih sobotah, ki so na koledarju označene z vprašajem. Te sobote se dela od 6. — 12. ure. Za tiste oddelke, za katere je bil predviden samo en teden kolektivnega dopusta, se ta podaljša za en teden in s tem izenači z vsemi ostalimi oddelki (razen vzdrževanja, ki ima v tem času posebne zadolžitve).

DS se strinja s predlogom, da se organizira izlet v neko

kopališče ali toplice za delavke in delavce šivalnice 620 — lahke in težke ter delavce in delavke barvarne in kontrole v plastiki, glede na to, da le-ti delajo v najslabših pogojih. Izlet naj se organizira na neko prosto soboto in sicer na dve izmeni.

Po dobropisu št. 4/67 za Trgovinsko preduzeće »Obuča« Beograd se knjiži v breme izrednih izdatkov znesek din 4.548,10.

Potrudi se predlog za odprodajo in odpis osnovnih sredstev, ki ga je potrdil že skupni delavski svet, potrdi se odpis razlike, ki je nastala pri uvozu reprodukcijskega materiala, v naše dobro.

ODBOR ZA MEDSEBOJNA RAZMERJA DELAVCEV V ZDRUŽENEM DELU

Odbor za medsebojna razmerja je imel v tem obdobju 2 redni seji. Na 19. redni seji je sprejel naslednje sklepe: prijava Miklavčič Vere za objavljeno delovno mesto finančni knjigovodja v TOZD Prodaja se reši negativno. Bozovičar Dominik se razvrsti na objavljeno delovno mesto strugar, Lukanič Milena se razvrsti na delovno mesto nabavni referent za naslednjo sejo.

Samoupravno se dogovarjamo tudi o problemih, ki nastajajo pri delu

Kadrovske novice

V zadnjem mesecu so nastopili združeno delo naslednji delavci in sicer: v TOZD Obutev Žiri Roman Justin in Hermina Peternel v sekalnici, Ramiz Huremović v montaži lahke obutve in Andreja Bašel v šivalnici gornjih delov obutve. V TOZD Plastika je nastopil delo Rado Tavčar.

Združeno delo je prenehalo Petrovič Ivanu iz TOZD Plastika na podlagi sklepa komisije za ugotavljanje kršitev delovne obveznosti. Z

nabavo spodnjega materiala in embalaže. Kadrovska služba v sodelovanju s tehničnim sektorjem mora pripraviti predlog za razporeditev delavk Poljanšek Miluške, čevljarjski tehnik in Oblak Mete, usnjarski tehnik na delovno mesto, ki ustreza smeri in stopnji njihove izobrazbe. Prošnje delavcev za združeno delo je rešil v skladu s potrebami po delavcih, izjavo delavke za prenehanje združenega dela je rešil pozitivno.

20. redna seja odbora za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu je bila 14. 6. 1977. Sprejeti so bili tile sklepi: V času šolskih počitnic se sprejme na delo za dobo 2 meseca več dijakov in študentov. Zaradi organizacijskih sprememb v TOZD Prodaja se objavijo prosta delovna mesta: organizator prodaje, devizni referent in administrator, pri tem pa se ne sme povečevati število zaposlenih v TOZD Prodaja. Odbor je obravnaval prošnje delavcev za združeno delo in o prošnjah rešil v skladu s potrebami po delavcih.

Odbor je bil seznanjen s predlogom vodja TOZD Prodaja o razporeditvi delavcev v skladišču gotovih izdelkov. Rešitev je odbor odložil za naslednjo sejo.

V obratu Col in TOZD Obutev Gorenja vas ni bilo sprememb.

Vaja SLO na Gorenjskem

Sredi junija je bila na Gorenjskem, zlasti v Škofjeloškem hribovju vaja splošnega ljudskega odpora.

Ponazarjala je dvomesečno akcijo, ki bi jo naše oborožene sile in ljudstvo vodilo v slučaju napada na našo državo.

Videli smo izredno pripravljeno pripadnikov teritorialne obrambe, ki so dovršeno prikazali zasedo in napad na »plave«. Uničenje nasprotnika je bilo ob tako strokovni in nagli akciji samo po sebi umevno. »Plavi« so poslali izvidniška letala, da ugotovijo, kaj se dogaja. Sledil je močan helikopterski desant »plavih«, s katerim so želeli zajeti bazo »rdečih«. To jim

ni uspelo, čeprav so določen čas prevzeli pobudo. »Rdeči« so izvedli protinapad in uničili večji del sovražnikovih sil, preostali pa so se morali umakniti.

Naše ljudstvo bo znalo poskrbeti tako za transport materiala, opreme in ranjencev, je pokazala nadaljnja faza vaje.

Prikazana so bila vsa sredstva transporta, od kmečkega koša, do helikopterja.

Krojaška delavnica, ki je skrita pod kozolcem, čevljarški, ki je povsem neopazna v zemlji, kompletna partizanska bolnišnica z vso opremo in kar dvema kirurgoma, tajna tiskarna, orožarna, skla-

dišče hrane. Vse to bo pripomoglo, da bi sovražnik ob morebitnem napadu imel ogromne težave.

Drugi del se je pravzaprav odvijal v krajevnih skupnostih. Pokazalo se je, da je ljudstvo, družbenopolitične organizacije in krajevne skupnosti pripravljeno tako v vojaškem gospodarskem in družbenopolitičnem smislu obvladati vsakršen problem, ki bi nastal v vojni.

V Žireh je odpor vodil svet za ljudsko obrambo pri krajevni skupnosti Žiri. Zelo aktivno so delale družbenopolitične organizacije. Se zlasti pomembno nalogo je imela komisija za informativno propagandno dejavnost, ti-

skarna, zveze in mreža, ki je obveščala občane o dogodkih. Naj omenim le to, da je na tem področju sodelovalo

okrog 60 ljudi, večinoma mladih, ki so prikazali izredno voljo in iniciativo.

Nejko PODOBNIK

RAK DEBELEGA ČREVEVA IN DANKE

Debelo črevo in danke predstavljata približno 150 centimetrov zadnjega dela prebavnega sistema. Poleg nešteti, za prehrano važnih opravil, oblikujeta ta dva predela črevesa tudi blato. Pojav rakavih obolenj na tem delu črevesja je pogosten in število obolenj iz leta v leto narašča. V Sloveniji odkrijemo letno blizu 3800 novih bolnikov, obolelih za rakom, in od teh jih boluje za rakom debelega črevesja in danke okoli 280. Ta številka jasno opozarja na resen problem, ki ga predstavljajo ta obolenja.

Če se hočemo z boleznijo spoprijeti in jo uspešno zdraviti in ozdraviti, je nujno potrebno, da jo pravočasno spoznamo. Pri tem sodelujeta vedno bolnik in zdravnik. Bolnik namreč gre po nasvet k zdravniku, ko je zapazil v svojem organizmu taka znamenja, ki jih do tedaj ni opazil in so mu neprijetni. Eden od njih je tudi bolečina. Bistvenega pomena je, da bi bil čas, ko bolnik sam odkriva, da se v njem nekaj dogaja, kar mu je bilo doslej neznano, čimkrajši. Pogosto bolnik svojo neprijetnost in skrb vzbujajočo skrivnost zapira vase in jo vtakne v predal z naslovom »neprijetno-

sti«. Navadno je dolga pot od tu do zaupnega pomenka s prijateljem in končno z zdravnikom. Zato je cilj zdravstvene vzgoje predvsem, da se čas od pojava prvih znaničev bolezni pa do posveta z zdravnikom čim bolj skrajša.

Kaj vemo o vzrokih?

Kaj povzroči rakovo bolezen črevesa in danke, danes še ne vemo. Vemo pa, da obstajajo predrakova obolenja tega predela črevesa, ki so nagnjena, da se izrodijo v rakava. To pa seveda ne pomeni, da se tako obolenje vedno spremeni v raka. V predrakava obolenja debelega črevesa in danke sodijo dolgotrajna vnetja sluznice in polipi. Bolnike s takimi obolenji moramo imeti pod stalnim nadzorstvom.

Znamenja

Kakšni so znaki raka in kateri znaki naj nas navedejo na misel, da je nekaj v našem debelem črevesju narobe?

Prehod iz zdravja v bolezen je vedno prikrit. Kmalu pa bolezen naznanja vrsta znamenj, ki so dokaj značilna.

Posebno pozorni moramo biti na motnje prebave z zaprtjem, tope, nedoločene bolečine v trebuhu, driske, ki se pojavijo za dolgotrajnejšim zaprtjem in na to, da bolniki tudi po odvajanju blata ne občutijo olajšanja, kot so ga bili navajeni čutiti poprej. Bolniki občutijo v trebuhu pritisk, tiščanje, napetost, krče, po jedi se jim spahuje, lahko tudi bolujejo. Pojavi se izguba apetita, hujšanje, slabokrvnost, splošna slabost z utrujenostjo, duševno nerazpoloženje, in zmanjšano zbranstvo. Važno je, da bi vsakdo opazoval svoje blato, posebno pa še, če ima težave v trebuhu. Bla-

to je lahko smolasto, črne barve, vodeno, smrdeče, ali pa mu je primešana sveža kri; lahko postane tenko kot svinčnik ali podobno kozjemu blatu. Če bula na debelem črevesju naraste jo včasih otiplje že sam bolnik. Čeprav opazimo vsa ta znamenja, to še ne pomeni zanesljivo, da ima bolnik že raka, pač pa nam je opozorilo, da moramo temeljito pregledati debelo črevo.

Izkušnje nam kažejo, da je obdobje od tedaj, ko bolnik opazi en ali drugi od naštetih znakov, do posveta z zdravnikom po večini zelo dolgo, pogosto traja 9 mesecev in več. Bolnik bi moral biti urnejši, to pa bo možno le, če bo seznanjen z znaki bolezni in če bo bolje opazoval nenavadna dogajanja v svojem organizmu.

Ustrezni strokovnjak ima na voljo instrumente, s katerimi lahko pregleduje notranjost debelega črevesa in danke. Če odkrije, da gre za raka, se z bolnikom pomeni o predvidenem zdravljenju in o tem, kakšne bodo morebitne posledice.

Zdravljenje

Kot pri vseh rakavih obolenjih imamo tudi pri raku na debelem črevesju in danke na voljo tele načine zdravljenja:

1. kirurško zdravljenje,
2. Zdravljenje z obsevanjem in
3. zdravljenje s kemičnimi sredstvi, tako imenovanimi citostatiki.

Najbolj zanesljivo in zato na prvem mestu je še vedno kirurško zdravljenje. Do XIX. stoletja je veljalo mnenje, da rakave bule na debelem črevesju ni mogoče kirurško odstraniti. Prvo operacijo take bule so izvršili šele 1833 leta v Lyonu. Velik vzpon pa je operativno

zdravljenje raka na debelem črevesju in danki doseglo v prvih desetletjih našega stoletja. Pravočasna operacija danes omogoča bolniku popolno ozdravljenje. Osnovno načelo operativnega zdravljenja je, da odstranimo oboleli del črevesa in spojimo preostalo črevo. Če je potrebno odstraniti večji del debelega črevesa in danke, moramo napraviti na trebuhu novo odprtino za odvajanje blata. Pogosto se bolnik te posledice operacije ustraši in s težavo privoli v operacijo. Iz razgovorov z bolniki, s katerimi vzdržujemo redne stike še dolgo po ozdravljenju, vemo, da se le ti nanovo odprtino za blato tako navadijo, da lahko žive povsem normalno življenje, kot pred operacijo. Ker so obolenja za rakom na debelem črevesju in danki v porastu, je ljudi s tako odprtino za odvajanje blata na trebuhu danes po svetu več in več. Kot ozdravljeni se vrnejo k svoji družini in v svoj poklic.

Na drugem mestu je zdravljenje z žarki, ki ga lahko s pridom izvajajo bodisi samo ali pa v zvezi z kirurškim zdravljenjem. Kombinacija obsevalnega in operativnega zdravljenja se je pokazala za uspešno in se je na onkološkem inštitutu pogosto poslužujemo.

Tretji možni način zdravljenja je kemoterapija. Namen tega zdravljenja je, da bi zavrla razmnoževanje rakavih celic, ki so se morda že razsejale po organizmu in vgnezdile v drugih organih. To novejšo zdravljenje pomeni napredek v zdravljenju rakavih obolenj nasploh in tudi pri raku na debelem črevesju in danki dosegamo z njim določene uspehe.

Usoda pravočasno operiranih bolnikov je zelo ugodna.

Zaradi precejšnjega števila primerov pa v poprečju dosegamo le okoli 50% dokončno ozdravljenih.

Na kraju lahko povzamemo, da je zdravstvena prosvetljenost bolnika eden od odločilnih dejavnikov za njegovo usodo. Uspeh zdravljenja z načini, ki so nam danes na voljo, je tem večji, čim manjša je rakava razrast, ko pride bolnik v roke strokovnjaku. Če opazimo enega ali drugega od naštetih bolezenskih znamenj, torej — čimprej k zdravniku!

MORDA NAMESTO VENCEV — SREDSTVA ZA MRLIŠKO VEŽICO

Postajamo mesto. Vedno več nas živi v družbenih stanovanjih, blokih.

Zato je nujno, da čimprej zgradimo mrliško vežico. Posebnih sredstev za to ni, zato predlagamo, da bi krajanji namesto vencev, namenili sredstva za izgradnjo omenjene mrliške vežice.

S skupnimi močmi tako ne bi bilo težko uresničiti te zamisli, še zlasti zato ker smo Žirovcji že v preteklosti znali združiti sile in sredstva še za mnogo zahtevnejše stvari.

KK SZDL Žiri

Pota do gospodarstva

Splošni podatki o inštitutu »Jožef Štefan«

Danes prehaja v splošno zavest, da so institucije, kot je Institut »Jožef Štefan«, ki ima za seboj že dobrih 25 let delovanja, v letih svojega obstoja imele pomembno vlogo pri razvoju znanosti, gospodarstva in kulture v našem prostoru.

Ce ne izpostavimo številnih osnovnih raziskav na naravoslovnih področjih, ki so ponesle ime slovenske in jugoslovanske znanosti v svet, potem želimo še posebej opozoriti na našo tesno povezanost z razvojem gospodarstva in družbe. Ta povezanost se izraža v dolgoročnih okvirnih pogodbah, ki smo jih sklenili z nekaterimi večjimi gospodarskimi organizacijami in združenji na področju kemijske, farmacevtske in elektronske industrije, medicine in računalništva. S tem smo si oboji ustvarili možnost, da se vloga instituta kot raziskovalne organizacije in vpliv gospodarstva na raziskave na smotern način dopolnjuje v skladu s potrebami družbe in neposrednih porabnikov.

Naj navedemo nekaj organizacij združenega dela, s katerimi tesneje sodelujemo: NE Krško, AET Tolmin, Lek Ljubljana, Krka Novo mesto, Tovarna dušika Ruše, Iskra, Comet Zreče, Rudnik živega srebra Idrija, Zelezarna Rav-

ne, Salonit Anhovo, ETA Cerkljevo, in še mnoge druge.

IJS šteje danes 20 interdisciplinarnih, med seboj povezanih skupin, ki vključujejo več kot 100 doktorjev znanosti, več kot 150 magistrstrov in diplomiranih inženirjev ter 80 tehnikov. Na IJS se raziskovalno udejstvuje večji del univerzitetnih učiteljev na naravoslovno-matematičnih fakultetah. Tako na primer je velika večina fizikov pa tudi velik del kemikov prišlo prav z naše institucije. Mnogi od njih so ob raziskovalnem delu na IJS postali svetovno znani strokovnjaki na svojih področjih.

IJS je prvi pri nas uvedel računalništvo kot organizirano metodo dela in discipline in je še danes eden najaktivnejših institucij na tem področju. Prvi računalnik ZUSE je začel delati 1963 leta. IJS je organiziral Republiški računski center in prispeval zanj večino vodilnega kadra. IJS sam pa tudi organizira poslovanje na osnovni računalniški obdelavi podatkov za številne naročnike. Od vsega začetka je IJS sodeloval pri razvoju nuklearne medicine. Pred časom je bil ustanovljen Center za nuklearno medicino in računalništvo. IJS je prispeval originalno instrumentacijo in stro-

kovnjake. Na področju jedrske energetike je v Sloveniji IJS edina ustanova, katere strokovnjaki so si nabrali eksperimentalne izkušnje za delo z reaktorji in so dolga leta študirali razne znanstvene in tehnološke probleme na področju nuklearne tehnike.

Pomembne so tudi raziskave in razvoj novih materialov, npr. feroelektrikov in piroelektrikov, keramike, trdih materialov itd., dalje raziskave, ki zmanjšujejo vpliv tehnologije na okolje (zaprti tehnološki krogi, predelava industrijskih odpadkov). IJS uvaja moderne metode v medicino. Na primer biokibernetika in biofizika.

IJS je v skrbi za okolje razvil in vpeljal razne izredno zahtevne metode za določanje koncentracije strupov v biosferi.

IJS je vedno predstavljal institucijo, ki je imela odprta vrata za vstop novih znanstvenih informacij in tehnologije z vsega sveta. Zajemamo jih pri izvoru, preden se skrivajo za komercialne bariere.

Gre torej za celo mavrico raziskav, ki pogosto posegajo v sam svetovni vrh, so lahko neposredno uporabne ali pa pripravljamo tla za morebitno poznejšo uporabo.

paragrafi § § §

1) Vprašanje

Menim, da sem bil nezakonito razporejen na drugo delovno mesto, zato sem sprožil pred sodiščem združenega dela spor. Ali moram zaradi tega delati na novo razporejenem mestu, ali lahko ostanem na prvotnem delovnem mestu.

Odgovor:

Kljub temu, da ste pričeli delovni spor zaradi nezakonite premestitve, ste dolžni delati na delovnem mestu na katerega ste po vašem mnenju bili razporejeni nezakonito. V primeru, da ne nastopite tega delovnega mesta, vam lahko preneha delovno razmerje.

Mladina izvršuje svoje naloge

V vajo SLO se je mladina Zirov aktivno vključila. V prvem delu, to je v pripravah na vajo smo sodelovali pri izkopu šolske čevljarske delavnice na Zirovskem vrhu. Obljubili smo, da bomo poskrbeli za izkop in to obljubo smo tudi izpolnili.

Od 9.—25. 5. je bilo angažiranih v tej akciji 157 mladincev, ki so opravili skupaj 835 ur, od tega 665 udarniških. Mislim, da ta številka zgovorno kaže na delež mladih v tej akciji.

Tistim, ki pa se še danes sprašujejo in zabavljajo, da je mladina kriva, da ni bila delavnica pravočasno narejena, pa tole: namesto da kritiziramo mlade, raje vprašajmo tiste, ki so bili odgovorni za tehnično plat, kaj so storili, oziroma kako so se pripravili na morebitne probleme, ki pri izkopu (4 m v globino in povrh še deževju), nujno nastajajo.

Njihovega nestrokovnega in neresnega pristopa k delu ne mislimo sprejeti na svoja

pleča. Če bi bil njihov pristop k akciji vsaj približno tako resen kot naš, se kaj takega zanesljivo ne bi zgodilo.

Tudi v drugem delu, sami vaji SLO mladina ni sedela križem rok. Vključenih je bilo okoli 160 mladincev na različnih področjih in sicer: preko 60 jih je bilo vključenih v komisijo za IPD, ki je bila takrat sposobna s pomočjo mladincev v dveh dneh kar 4-krat pokriti (raznesti glasila) območje naše krajevne skupnosti.

40 jih je bilo angažiranih v brigadi za pomoč pri spravi sena, 14 jih je sodelovalo pri NZ, 16 je bilo pripadnikov teritorialne enote, vključenih v obrambno enoto v Zirovskem vrhu.

Mladinci so delali tudi kot kurirji in še v drugih akcijah (miting, opazovalci).

Upam, da je žirovska mladina dokazala, da se ne potikamo le po lokalih in da se zavedamo svojih obveznosti in jih tudi izpolnjujemo.

Boris MARKELJ

Bomo imeli družabni center

Leta in leta že govorimo: »V Zireh ni nobenega prostora, nobene družabnosti, nobene plesa ...

No, sedaj bo Alpina počasi zapustila dom Partizan. Zato je bil že osnovan gradbeni odbor, ki naj bi poskrbel za obnovo doma, ki naj bi služil manj zahtevni športni rekreaciji, družabnim prireditvam, sestankom, zborom, itd.

Končno vam lahko predstavljamo idejni osnutek obnove, ki ga je izdelal dipl. ing. arh. Dušan Balderman.

Lahko boste sami ugotovili, da je dom res predviden v več namenov, kar čutimo, da je volja Zirovcev.

V izdelavi je tudi seznam zaporedja opravil in finančna konstrukcija. Računamo, da vas bomo s tem lahko seznanili že pred dopustom.

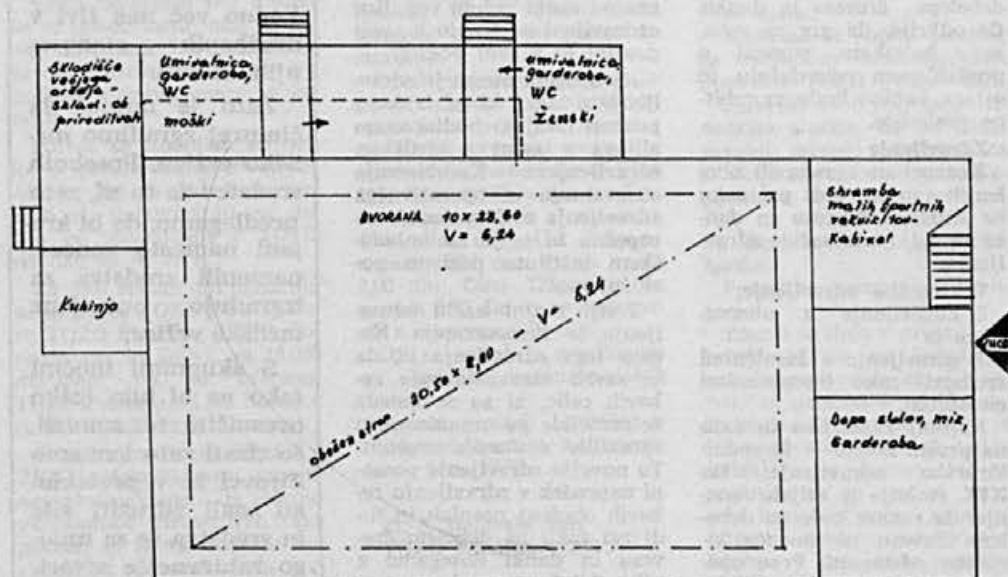
Tu pa je vprašanje sredstev. Gradbeni odbor že razpolaga z nekaj sredstvi (od najemnine), kar pa znese komaj kakih 10 % celotne cene obnove.

Morda bi veljalo razpravljati, da bi sredstva zbrali s samoprispevkom, na podoben način kot za TV pretvornik.

Menda se z decembrom izteka samoprispevek za TV pretvornik. Če bi samoprispevek za obnovo doma TVD Partizan zamenjal iztečeni samoprispevek, mi, Zirovci ne bi bili bolj obremenjeni.

Kaj menite?

Nekjo PODOBNIK

IDEJNA SHEMA OBNOVITVE DOMA TVD PARTIZANA ŽIRI
SEBANJI PRAZNEK ZA RUŠENJE

Iz nabiralnika

Vprašanje:

Zanima me, kako je z gradnjo stanovanjskega bloka v Stari vasi. Že nekaj mesecev se govori, da se bodo dela vsak čas začela in da bo blok jeseni vseljiv. Kakor vem, je na gradbišču samo nekaj »plank« in kup zemlje, na kateri se igrajo otroci.

Prosim, da mi odgovorite, kdo je v tovarni odgovoren za to zadevo in kdaj bo v Zireh, končno »zrasel nebotičnik«?

Odgovor:

MAJDA JESENKO

Dela, oziroma gradnja bloka se je pričela. Blok bo vse-

ljiv koncem letošnjega leta, kot trdi graditelj.

Ne bo pa to nebotičnik, temveč 12-stanovanjski blok. Alpina bo v njem odkupila 9 stanovanj.

Da ne bo »zrasel« 28-stanovanjski blok, kot smo planirali, je vzrok v neprimernih tleh, oziroma bi bile potrebne obsežnejše dodatne priprave in dela, in bi se možnost za gradnjo oddaljila v prihodnje leto.

Tako pa se planira gradnja 28-stanovanjskega bloka v prihodnjem letu in za to že tečejo priprave.

Ce se podaste ob vikendu po bregu Sore, boste čisto srečali človeka visoke, rahlo sklonjene postave, mirnih, prijaznih oči. To je naš rojak Radoš Hribernik, diplomirani gradbeni inženir, ki kot ribič pogosto zahaja tja, da uživa v siti zelenini žirovske narave in skrivnostnih tolmunih Sore.

Bil je sin učitelja, ki mu je bila kaj kmalu določena usoda: v šolo bo šel.

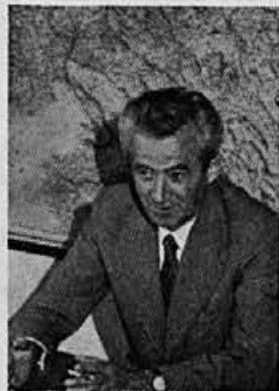
»Začel sem z gimnazijo« pripoveduje. Starši so imeli sredstva, da so me vzdrževali. No, pri njegovih šestnajstih letih je druga svetovna vojna za nekaj časa prekrizala mladostne sanje. S starši vred je bil izseljen v Srbijo.

Tu je delal na kmetih in od leta 1943 sodeloval z NOV, v katero je stopil decembra 1944. Ze maja

1945 je bil sprejet v članstvo ZK.

»Po vojni sem se spet lotil šolanja. Najprej na tečajni gimnaziji, kasneje na gradbenem oddelku tehnične visoke šole v

Ljubljani, kjer sem leta 1954 tudi diplomiral.

Zaposlil se je pri podjetju Projekt gradnje aprila 1954, na oddelku za projektiranje cest, v začetku kot samostojni, kasneje pa kot odgovorni projektant. Tu je ostal vse do leta 1973, ko je postal glavni republiški inšpektor za promet, ki obsega vse vrste prometa v Sloveniji.

»V začetku sem se izključno posvečal šolanju. Res pa je, da sem že v študentskih letih delal v različnih študentskih organizacijah.

Kasneje sem svojo družbeno aktivnost zlasti povezoval s svojo stroko, kjer čutim, da lahko napravim največ koristnega.

Zares, seznam njegovih del in opravil je dolg: pisal je članke in referate, sodeloval pri raznih strokovnih knjigah in publikacijah, sodeloval na kongresih, komisijah, študijah, projektih...

Bil je projektant ali pa je vodil strokovni nadzor.

»Za enega svojih najpomembnejših del štejem svoje delo kot vodja projekta odsekov avtomobilske ceste Ljubljana — Vrhnika in Vrhnika — Logatec. To so bila zahtevna dela.

In s čim se še ukvarjate v prostem času?

»Z ribištvom na prvem mestu, pa z balinanjem, smučanjem... Smučamo kar vsi trije v družini.

Poslušam pozorno. Govori preprosto, mirno, po žirovsko. Žiri prav gotovo ni pozabil, si mislim.

»Res sem rad sodeloval v gospodarski komisiji pri krajevni skupnosti v Žireh, ki je svoje dni napravila marsikaj koristnega. Potem so se nekako ti stiki pretrgali. Res me veseli, da so mlajši Žirovci zopet zagrabili in da delajo načrtno. Mislim, da bi mi, ki delamo zunaj, prav radi prišli kaj pomagat, če bi bilo potrebno. Ni nam vseeno, kaj se dogaja v Žireh.

Prepričan sem, da boste uspeli, kajti Žirovci so pridni, le še več načrtnosti je treba.

Tekst:
Nejko Podobnik
Foto:
Franc Jesenko

Kulturna rubrika

PORTAL IN LESENA REZLJANA VRATA

»Pri Nagliču«, Žiri št. 51 —

Tradicionalni kamniti portal s klepnim kamnom, v katerem je monogram (G. N.), sodi med najpogostejše oblike v Žireh in okolici, poznamo več inacic, ki pa med njimi ni bistvenih razlik, največkrat gre za nekaj malenkostnih poudarkov, kot so bolj potlačen lok, bogatejši profil na prekladi itd. Tudi shema vežnih vrat sodi med najpogostejše tipe — vsako krilo je razdeljeno v tri polja, srednji poudarja rombasto uokvirjen ornament, zgornji pa somerno postavljeni reliefni upodobitvi stiliziranih levov ali pa morda pavljanov? Gre za prenos ornamentalnega motiva iz knjige v nov material. Vendar je treba ugotoviti, da je neznan rezbar svojo obrt obvladal in da je skušal upoštevati tudi tedaj moderne oblike, take kot so prevladovale v večjih središčih v drugi polovici 19. stoletja.

Tekst: Ivan SEDEJ
Foto: Marjan PISLJAR

Turistično društvo je zelo delavno

Lanski uspehi, ko so Žiri zaradi aktivnosti Turističnega društva dosegli 3. mesto v Sloveniji, kar zadeva urejenost, je še pospešilo aktivnost žirovskih turističnih delavcev.

Tako bodo letos organizirali tekmovanje v urejanju okolja in vrtov. Turistična zveza Slovenije in Zveza hortikulturnih društev Slovenije sta namreč letos družno sprožila akcijo za lepše in zdravo okolje.

Razumljivo je, da bodo predstavniki republiških zvez še zlasti pozorno spremljali naš kraj, nam pa gre za to, da dejansko živimo v lepem in zdravem okolju.

V tekmovanju, ki ga pričnemo 15. maja in zaključimo 15. septembra lahko sodelujejo posamezniki, soseske ulice... Treba je le iz

polniti posebno prijavo in jo oddati Marici Jurca na pošti v Žireh.

Poleg tega tekmovanja, ki zajema stanovanjske hiše in naselja, bo treba posebno pozornost urejevati tudi drugo okolico, kot: obrežja rek in potokov, ceste, pokopališča in podobno.

Prepričani smo, da bomo vsi Žirovci znali ceniti tisto kar imamo, naše okolje še polepšati, da bomo res živeli zdravo.

V ta namen bo Turistično društvo s pomočjo šole, kluba študentov in drugih občanov organiziralo še več akcij za čiščenje okolja. Vendar je najpomembnejše, da pravzaprav sproti skrbimo, da odpadkov in smeti ne odmetujemo. S tem bomo dokazali svojo kulturo.

Turistično društvo
Žiri

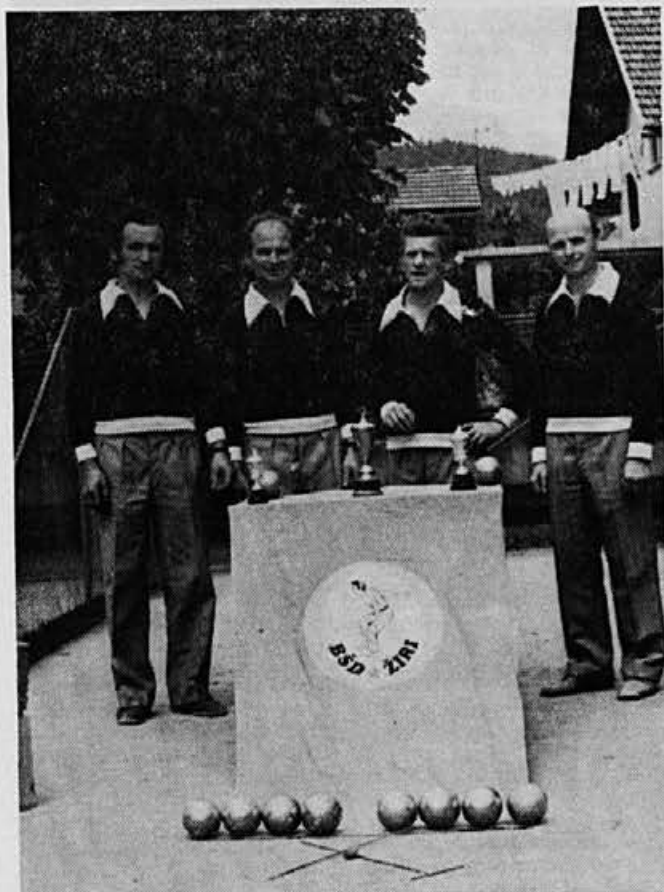
V nizu razstav, ki so bile organizirane v počastitev 30-letnice Alpine, je razstavljal tudi slikar samouk — Jože Peternej

Naši balinarji uspešni

V počastitev jubilejev tovariša Tita in 40-letnice ustanovnega kongresa KPS je bilo organizirano ballnarsko prvenstvo v Zireh.

13 zaporednih zmag, štiri na usnjariadi v Ljubljani, devet pa na Trimu v Škofji Loki. Pričakujemo, da bomo tudi letos uspešni in borbeni, zla-

V tem tekmovanju je ekipa Alpine dosegla naslednje rezultate:

Alpina : Mizarsko podjetje Ziri — 13:0

Alpina : Kladivar — 13:0

Alpina : KGZ Sora Ziri — 13:0

Iz tega vidimo, da so naši balinarji zelo uspešni, saj so dosegli v preteklem obdobju

sti se bomo potrudili za čimboljšo uvrstitev na usnjariadi v Zireh.

V okviru BŠD Ziri sodelujemo tudi v Gorenjski ligi. Od posameznikov je bil najboljši Franc Mahnič, ki je dosegel 3. mesto in sta mu manjkali le dve točki za udeležbo na republiškem prvenstvu v Mariboru.

Pavel ZAKELJ

Tudi strelci proslavljajo jubileje

Strelska družina Tabor Ziri je v počastitev Dneva mladosti in Titovega 85. rojstnega dne 1. junija organizirala tekmovanje v streljanju z zračno puško.

da djeloavnej sindikata nije Tekmovanje je bilo v osnovni šoli Ziri. Nastopile so ekipe in posamezniki vseh strelskih sekcij: Alpina, Kladivar, Mizarsko podjetje, Etiketa, Mladinci, Sindikati podjetij Zirov, učenci osnovne šole in Cevljarskega šolskega izobraževalnega centra. Tekmovali so v kategorijah pionirjev, pionirk, mladincev, mladink, članov in članic. Najboljši so prejeli diplome in strelske značke.

Nekaj rezultatov:

1. mesto strelska sekcija KLADIVAR s 410 krogi posamezno: 1. mesto Bačnar Tone — SS ETIKETA s 151 krogi, 2. mesto Gladek Vinko — SS KLADIVAR 148 krogov, 3. mesto Vehar Raj-

ko — SS KLADIVAR 147 krogov.

Mladinci: ekipno
1. mesto SS MLADINCI S. D. s 453 krogi posamezno: 1. Mrak Lado — SS MLADINCI S. D. s 165 krogi, 2. mesto Mlakar Ferdo — Sindikat POLIKS s 152 krogi, 3. mesto: Jurjevčič — SS MIZARSKO PODJETJE s 149 krogi.

Pionirji: ekipno
1. mesto Osnovna šola Ziri posamezno: 1. mesto Jereb Matjaž s 164 krogi, 2. mesto Oblak Matjaž s 162 krogi, 3. mesto Bačnar Igor s 156 krogi.

Zenske:
Članice: 1. mesto posamezno: Podobnik Tomanija SS KLADIVAR

Mladinke: ekipno: 1. mesto strelska sekcija MLADINKE S. D. s 410 krogi posamezno: 1. mesto Dolenc Nuša SS MLADINKE S. D. s 156 krogi, 2. mesto

Kolenc Maruša SS MLADINKE S. D. s 154 krogov, 3. mesto Pregelj Lucija ČSIC Ziri s 102 kroga.

Pionirke:
ekipno: 1. mesto ekipa osnovne šole s 430 krogi posamezno: 1. mesto Pri-

možič Jana s 160 krogi, 2. mesto Smeh Andreja s 136 krogi, 3. mesto Treven Miljana s 134 krogi.

Poleti bo strelska družina Ziri organizirala tudi množično tekmovanje v streljanju z vojaško puško. Ze sedaj va-

bimo vse krajane, da se tekmovanja udeležijo, saj je strelski šport še posebej streljanje z vojaško puško, pomemben za krepitev obrambne sposobnosti.

Lado MRAK

Iz izletniške torbe

Tudi letos smo šli osmošolci na tridnevni zaključni izlet. Za cilj smo si izbrali turistično mesto ob obali — Zadar.

Vožnja z avtobusom je trajala cel dan. Da ni bilo preveč enolično, smo se ustavili v našem največjem nacionalnem parku. V Plitvicah smo se najprej razdelili v skupine in odšli do vhoda. Začelo je rostiti in skrbelo nas je, da ne bomo mogli ničesar videti. Šli smo naprej. Najprej smo zagledali majhne slapove in

brzice. Ob vzpenjanju vse više so slapovi naraščali in voda je imela močnejši tok. Če smo se približali slapovom, smo občutili pršenje vode.

Odpravili smo se dalje in ob štirih popoldne prispeli v Zadar. Razdelili smo se po hišicah in si pripravili bivališče, ki nam je služilo dva dni. Dež nam je prekrizal vse načrte za tisti večer, zato smo otožni posedali po hišicah. Zelo smo se dolgočasil, dokler se ni nekdo spomnil, da bi lahko kartali.

Naslednji dan smo bile neprispane in utrujene. Ker je bilo slabo vreme in se nismo mogli kopati, smo šli z ladjo na ogled Kornatov. Vso pot smo peli. Vojko nas je spremljal na kitaro. Pogumnejši so se med pristankom na enem izmed Kornatskih otokov tudi kopali. Voda je bila topla, a zrak je bil mrzel. Zvečer smo šli zgodaj spat, ker smo bili zelo utrujeni. Zjutraj nas je zbudilo toplo poletno sonce. Šli smo se kopat.

Po kosilu, ki so nam ga pripravile kuharice doma smo pospravili prtljago in se namestili v avtobusu. Čakala nas je dolga pot domov.

Karla KRIZNAR

POROČILI SO SE:

Vida Tratnik, Romana Nicoletti — obrat Ziri, Majda Reberšek — prodajalna Alpina Celje, Vidmar Nada in Rušt Marija — obrat Col, ter Klemenčič Francka in Likar Jožica — obrat Gorenja vas.

Iskreno čestitamo!

V 73 letu starosti je umrla upokojenka Jožefa Zajc iz Stare vasi. Delala je v Cevljarskem podjetju METKA, kasneje v Alpini, ko je bila v marcu 1960 leta upokojena.

„Barabai! Ze spet jo je popihal v osterljo!“

„Sreče mi ni delo, da bi ga ustrelil!“

»DELO ŽIVLJENJE« je glasilo ALPINE tovarne obutve Ziri, Stara vas 23 — n. sol. o., ki ima v svoji sestavi TOZD Obutev Ziri, TOZD Obutev Gorenja vas, TOZD Plastika Ziri, TOZD Maloprodaja in Delovno skupnost skupnih služb.

Ureja ga uredniški odbor:
Ivan Capuder
Martina Gregorač
Majda Jesenko
Vladimir Pivk
Janez Smeh
Alfonz Zajec

Anuška Kavčič — tehnični urednik
Njeko Podobnik — odgovorni urednik

Izhaja mesečno, naklada 1700 izvodov.

Fotografije:
Franc Jesenko

Tisk:
Gorenjski Tisk, Kranj

Z »Veselega tobogana«, ki je bil 2. junija v Zireh